

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2568

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏฐิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

พุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้งนี้ให้โรงเรียนใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ปรับปรุงตั้งแต่ศึกษา ๒๕๖๑ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๒ ให้ใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒, ๔ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒, ๔ และ ๕ และใช้ทุกชั้นปีตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ยังคงหลักการและโครงสร้างเดิมของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ แต่มุ่งเน้นการปรับปรุงมาเน้นสมรรถนะผู้เรียนและส่งเสริมการสอนตามแบบพหุปัญญา เนื้อหาให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ คำนึงถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นสำคัญเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆพร้อมที่จะประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาหรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นสามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะตามโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรเดิม เป็น “หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช๒๕๕๑” เล่มนี้ มีองค์ประกอบ ได้แก่ ความนำ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดทำเพื่อให้ครูผู้สอนได้นำไปใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพด้านความรู้ทักษะสมรรถนะสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างถูกต้อง

ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการโรงเรียน
ชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
ผู้อำนวยการสาวิตรี สิทธิชัยกานต์ ที่เป็นวิทยากรให้ความรู้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้
บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรต่อไป

คณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
ตามโครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนา
คุณภาพของสถานศึกษา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘
๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ประกาศโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๖๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อปรับปรุงเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและลดความซ้ำซ้อนในเนื้อหาวิชา โดยได้กำหนดคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ.๑๑๒๙/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๓๐/๒๕๖๑ เรื่องให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการหลักสูตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สถานศึกษาจึงนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มาปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (โครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี) และนำเสนอคำอธิบายรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา

ทั้งนี้หลักสูตรโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง) ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารโรงเรียน เมื่อวันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

(นางวาสนา นครวัฒน์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(นางสาวตรี สิริชัยกานต์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
ประกาศโรงเรียนการใช้หลักสูตร	ค
สารบัญ	ง
ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑
สาระสำคัญ	๒
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์	๓
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	๔
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	๕
คุณภาพผู้เรียน	๘
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	๑๓
สื่อ/แหล่งเรียนรู้	๑๑๗
แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๑๑๘
ภาคผนวก	๑๑๙

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

- **ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม
- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต** ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิกฝึ่งค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
- **เศรษฐกิจศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- **ประวัติศาสตร์** เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก
- **ภูมิศาสตร์** ลักษณะทางกายภาพของโลก การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ปัญหาทางกายภาพและภัยพิบัติ ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ การใช้ภูมิสารสนเทศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ความร่วมมือด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศและระหว่างประเทศ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระสำคัญ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองที่มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

๒. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิหน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

๓. เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

๕. ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

วิสัยทัศน์

จัดการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะในความเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

พันธกิจ

๑. จัดการเรียนรู้ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ทางวิชาการ และคุณธรรม จริยธรรมตามหลักสูตร
๒. สนับสนุนการร่วมมือกับวัดและชุมชน พัฒนากิจกรรมและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาทางพุทธศาสนา
๓. จัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้ตระหนักรู้คุณค่าและดำรงตนบนพื้นฐานวิถีไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. ส่งเสริมกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม

เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งด้านความรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
๒. ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ และสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข
๓. ผู้เรียนมีความรัก ภาคภูมิใจ และหวงแหนชุมชนของตนเอง
๔. ผู้เรียนนำความรู้ด้านภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมใน การใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ ประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลด ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่าง สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การมีเหตุผล กตัญญูกตเวที การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จัก หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น การรักและภูมิใจในความเป็นไทยและรักษ์ ท้องถิ่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ
๙. ยิ้มแย้มแจ่มใส ไหว้สวยแบบไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน ๑๑ มาตรฐาน ดังนี้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถวิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและดำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑

เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒

เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลการเรียนรู้ วิชาการป้องกันการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดผลการเรียนรู้ในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต จำนวน ๙ ผลการเรียนรู้ ดังนี้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
 - มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติ ตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงาน กับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
 - มีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้ เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของ ครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
 - รู้และเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าทีพลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป
 - มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและชุมชน และสามารถปรับตัว เท้าทันการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

- มีความรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคมประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมือง การปกครอง และสภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็น ประเทศไทย
 - มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของ ศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
 - ปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเอง มากยิ่งขึ้น
 - สามารถเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าทีพลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาคซีกโลกตะวันออกและ ตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การ ดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน
 - มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ภัยพิบัติ ลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ในจังหวัดภาคและประเทศไทย สามารถเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพกับภัยพิบัติต่าง ๆ ในประเทศไทยและหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมายของรายวิชา การป้องกันการทุจริต

เพื่อให้นักเรียน

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
4. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
5. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
6. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
7. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
8. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
9. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

รายวิชาพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส ๑๑๑๐๑	สังคมศึกษาฯ ๑	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ส ๑๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ส ๑๒๑๐๑	สังคมศึกษาฯ ๒	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ส ๑๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๒	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ส ๑๓๑๐๑	สังคมศึกษาฯ ๓	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ส ๑๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ส ๑๔๑๐๑	สังคมศึกษาฯ ๔	๘๐ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์
ส ๑๔๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๔	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ส ๑๕๑๐๑	สังคมศึกษาฯ ๕	๘๐ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์
ส ๑๕๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ส ๑๖๑๐๑	สังคมศึกษาฯ ๖	๘๐ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์
ส ๑๖๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๖	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

รายวิชาการป้องกันการทุจริต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ส ๑๑๒๐๓	การป้องกันการทุจริต ๑	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ส ๑๒๒๐๓	การป้องกันการทุจริต ๒	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ส ๑๓๒๐๓	การป้องกันการทุจริต ๓	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ส ๑๔๒๐๓	การป้องกันการทุจริต ๔	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ส ๑๕๒๐๓	การป้องกันการทุจริต ๕	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	ส ๑๖๒๐๓	การป้องกันการทุจริต ๖	๔๐ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสนาที่ตนนับถือโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธประวัติ ◆ ประสูติ ◆ ตรัสรู้ ◆ ปรีณิพพาน
	๒. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรบัณฑิต ◆ วัณณุปถชาดก ◆ สุวัณณสามชาดก ◆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ◆ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)
	๓. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ➢ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ สังคหวัตถุ ๔ ○ กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ และครอบครัว ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - ทำตัวดี - ว่าง่าย - รับใช้พ่อแม่ ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ➢ พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> ◆ อตตนา หิ อตตโน นาโถ ตนแลเป็นที่พึ่งของตน ◆ มาตา มิตตํ สเก ขเร

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<p>มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน</p>
ป.๒	๑. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สรุปรูปพุทธประวัติ ◆ ประสูติ <ul style="list-style-type: none"> ○ เหตุการณ์หลังประสูติ ○ แรกนาขวัญ ○ การศึกษา ○ การอภิเษกสมรส ○ เทวทูต ๔ ○ การออกผนวช
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรราहुล ◆ วรุณชาดก ◆ วานรินทชาดก ◆ สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ใก่เถื่อน) ◆ สมเด็จพระญาณสังวร ◆ สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน)
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➤ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา ➤ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ หิริ-โอตตปปะ ○ สังคหวัตถุ ๔ ○ ขรวาสาธรรม ๔

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ กัตถัญญกตเวทิต่อครู อาจารย์ และโรงเรียน ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - กัตถัญญ - สงเคราะห์ญาติพี่น้อง ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจัดการและเจริญปัญญา) ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ นิमित्तํ สารูปานํ กตณญฺ กตเวทิตา ความกตัญญู กตเวทิตเป็นเครื่องหมาย ของคนดี ◆ พรหมชาติ มาตาปิโตร มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร
	๕. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนา	◆ ตัวอย่างการกระทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ ๔)
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้น ◆ ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของ คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของ ศาสนาต่าง ๆ ◆ พระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : พระพุทธเจ้า ○ คัมภีร์ : พระไตรปิฎก ◆ ศาสนาอิสลาม <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : มุฮัมมัด ○ คัมภีร์ : อัลกุรอาน ◆ คริสต์ศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : พระเยซู ○ คัมภีร์ : ไบเบิล ◆ ศาสนาฮินดู <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสดา : ไม่มีศาสดา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◦ คัมภีร์ : พระเวท พราหมณะ อุปนิษัท อารัณยกะ
ป.๓	๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับ การดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญ ใส่บาตร การแสดงความเคารพ การใช้ภาษา ◆ พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทย อันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาวนา พระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรมไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ การบำเพ็ญเพียร ◆ ผจญมาร ◆ ตรัสรู้ ◆ ปฐมเทศนา ◆ ปรินิพพาน
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรสังกัจจาย ◆ อารามทูลกลชาดก ◆ มหาวาณิชชาดก ◆ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ◆ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนา ที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น เป็นแหล่งอ้างอิง ของหลักธรรมคำสอน
	๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักกรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา ➢ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ◦ เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ◦ เบญจธรรม ◦ สติ-สัมปชัญญะ ◦ สังคหวัตถุ ๔ ◦ ฆราวาสธรรม ๔ ◦ อตถะ ๓ (อัตตัตถะ, ปรัตถะ, อุภยัตถะ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ กตัญญูกตเวทิต่อชุมชน, สิ่งแวดล้อม ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักให้ - พุดไฟเราะ - อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญ ปัญญา) ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ ทพมาโน ปิโย โหติ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก ◆ โมกโข กลยาณียา สาธุ เปล่งวาจาไพเราะให้สำเร็จประโยชน์
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ ◆ รู้ประโยชน์ของการฝึกสติ ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้นด้วยการนับลมหายใจ ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	<p>๗. บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของ ศาสนาอื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ชื่อและความสำคัญของศาสนวัตถุ ศาสนสถานและ ศาสนบุคคล ในพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม คริสต์ศาสนา ศาสนาฮินดู ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคล ในศาสนาอื่น ๆ
<p>ป.๔</p>	<p>๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ◆ เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฝึกสมาธิ สวดมนต์ ศึกษาหลักธรรม ◆ เป็นที่ประกอบศาสนพิธี (การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน การทำบุญ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ เป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม เช่น การจัด ประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาชุมชน
	<p>๒. สรุปรุพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิติภาวะจนถึงประกาศธรรม หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปรุพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ ตรัสรู้ ◆ ประกาศธรรม ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ○ โปรดชฎิล ○ โปรดพระเจ้าพิมพิสาร ○ พระอัครสาวก ○ แสดงโอวาทปาฏิโมกข์
	<p>๓. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระอรุเวลกัสสปะ ◆ กุฎิฑุกชาดก ◆ มหาอุกกุสชาดก ◆ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ◆ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราบรมราชชนนี
	<p>๔. แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรีทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธคุณ ๓ ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ ➢ ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา ➢ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ ทุจจริต ๓ ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ สุจจริต ๓ ○ พรหมวิหาร ๔

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - เคารพ - ถ่อมคน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สุขา สงฆสส สามคคี ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข ◆ โลโกปตมมภิกา เมตตา เมตตาธรรม คำจุนโลก
	<p>๕. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียน และในชุมชน
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแม่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอน อย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติ ได้อย่างสมานฉันท์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล – เบญจธรรม ○ ทุจจริต ๓ – สุจจริต ๓ ○ พรหมวิหาร ๔ ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ○ พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาธรรมค้ำจุนโลก ◆ กตัญญูทศเวทิต่อประเทศชาติ
	๘. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติศาสดา <ul style="list-style-type: none"> ○ พระพุทธเจ้า ○ มุฮัมมัด ○ พระเยซู
ป.๕	<p>๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และหลักในการพัฒนาชาติไทย</p> <p>๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>๓. เห็นคุณค่า และประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม ○ มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรมคำสั่งสอน ความเชื่อ และคุณธรรมต่าง ๆ ◆ การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย <ul style="list-style-type: none"> ○ พัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวนา ๔ (กาย ศีล จิต ปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจสี่ ○ พัฒนาจิตใจ เช่น หลักโอวาท ๓ (ละความชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ โปรดพระพุทธบิดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) ◆ พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาตัตถจริยา และพุทธัตถจริยา ◆ พระโสณโกฬวิริยะ ◆ จูฬเสณฐิชาตก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ขาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมโรหขาดก ◆ สมเด็จพระสังฆราช (สา) ◆ อาจารย์เสถียร โพธิ์นันทะ
	๔. อธิบายองค์ประกอบ และความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ องค์ประกอบของพระไตรปิฎก ◆ พระสุตตันตปิฎก ◆ พระวินัยปิฎก ◆ พระอภิธรรมปิฎก ➢ ความสำคัญของพระไตรปิฎก
	๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักกรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรีทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธจริยา ๓ ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ อริยสัจ ๔ ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา ➢ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ อบายมุข ๔ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ บุญกิริยาวัตถุ ๓ ○ อคติ ๔ ○ อิทธิบาท ๔ ○ กตัญญูกตเวทิต่อพระพุทธศาสนา ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน - การงานไม่อาภูล - อดทน ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ➢ พุทธศาสนสุภาษิต

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิริเยน ทุกขมจเจติ คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร ◆ ปณญา โลกสมิ ปชโชโต ปัญญา คือ แสงสว่างในโลก <ul style="list-style-type: none"> ➢ สวดมนต์ไหว้พระสรรเสริญ คุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตา เห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบใจรับรู้ธรรมารมณ์ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน
	<p>๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โอวาท ๓ (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๕)
<p>ป.๖</p>	<p>๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>๓. เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก/เรื่องเล่า และ ศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทย และเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย ◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ ปลงอายุสังขาร ◆ ปัจฉิมสาวก ◆ ปรินิพพาน ◆ การถวายพระเพลิง ◆ แจกพระบรมสารีริกธาตุ ◆ สังเวชนียสถาน ๔ ◆ พระราชา ◆ ทีฆติโกสลชาดก ◆ สัพพทาสชาดก ◆ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ◆ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ใน พระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	<p>บุคลิกชีโนรส</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ○ ศรัทธา ๔ ◆ พระพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ○ พุทธกิจ ๕ ◆ พระธรรม <ul style="list-style-type: none"> ○ อริยสัจ ๔ ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ <ul style="list-style-type: none"> ➤ ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา ➤ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจศีล ○ อบายมุข ๖ ○ อกุศลมูล ๓ ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> ○ เบญจธรรม ○ กุศลมูล ๓ ○ พละ ๔ ○ คารวะ ๖ ○ กตัญญูกตเวทีต่อพระมหากษัตริย์ ○ มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - มีวินัย - การงานไม่มีโทษ - ไม่ประมาทในธรรม ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจัดการและเจริญปัญญา) ➤ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สัจเจน กิตติ ปบุโปติ <p>คนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ</p> ◆ ยถาวาที ตถาการี <p>พูดเช่นไร ทำเช่นนั้น</p>

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๕. ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการทำความดีของบุคคลในประเทศ
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา และบริหารจัดการเจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือ การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึกเมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัส สิ่งที่มากระทบใจรับรู้ธรรมารมณ์ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุข และสิ่งเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรม : อริยสัจ ๔ หลักกรรม ◆ โอวาท ๓ : เบญจศีล-เบญจธรรม อบายมุข ๖ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓
	๘. อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ ◆ พระพุทธศาสนา : อริยสัจ ๔ โอวาท ๓ ฯลฯ ◆ ศาสนาอิสลาม : หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักจริยธรรม ◆ คริสต์ศาสนา : บัญญัติ ๑๐ ประการ
	๙. อธิบายลักษณะสำคัญของศาสนพิธีพิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธี	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ ◆ พระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ○ ศาสนพิธีที่เป็นพุทธบัญญัติ เช่น บรรพชา อุปสมบท ○ ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ทำบุญพิธีเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ○ ศาสนาอิสลาม เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบำเพ็ญฮัจญ์ ฯลฯ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ คริสต์ศาสนา เช่น ศิลล้างบาป ศิลอภัยบาป ศิลกำลัง ศิลมหาสนิท ฯลฯ ○ ศาสนาฮินดู เช่น พิธีศราทธ์ พิธีบูชาเทวดา

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และอํารงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถาน ◆ การพัฒนาทำความสะอาด ◆ การบริจาค ◆ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา
	๒. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ประวัตินี้โดยสังเขปของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ◆ วันมาฆบูชา ◆ วันวิสาขบูชา ◆ วันอาสาฬหบูชา ◆ วันอัฐมีบูชา ➢ การบูชาพระรัตนตรัย
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ ◆ การพนมมือ ◆ การไหว้ ◆ การกราบ ◆ การนั่ง ◆ การยืน การเดิน
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ◆ ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย ◆ การทำบุญตักบาตร

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ ◆ การลุกขึ้นยืนรับ ◆ การต้อนรับ ◆ การรับ – ส่งสิ่งของแก่พระภิกษุ ◆ มรรยาทในการสนทนา ◆ การสำรวมกิริยามารยาท การแต่งกายที่เหมาะสมเมื่อ ◆ อยู่ในวัดและพุทธสถาน ◆ การดูแลรักษาศาสนวัตถุและศาสนสถาน
	๒. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การอาราธนาศีล ◆ การสมาทานศีล ◆ เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา การจัดโต๊ะหมู่บูชา
	๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ความเป็นมาของการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
ป.๔	๑. อภิปรายความสำคัญ และมีส่วนร่วม ในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของศาสนสถาน ◆ การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน ◆ การบำรุงรักษาศาสนสถาน
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ◆ การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การอาราธนาศีล ◆ การอาราธนาธรรม ◆ การอาราธนาพระปริตร ◆ ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ
ป.๕	๑. จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การจัดพิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด มีประโยชน์ และถูกต้องตามหลักทางศาสนาที่ตนนับถือ
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา ◆ พิธีถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานมงคล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประโยชน์ของ การเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
	๓. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การกราบพระรัตนตรัย ◆ การไหว้บิดา มารดา ครู/อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ ◆ การกราบศพ
ป.๖	๑. อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในศาสนสถาน และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การถวายของแก่พระภิกษุ ◆ การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม ◆ การปฏิบัติตนตามแนวทางของพุทธศาสนิกชน เพื่อประโยชน์ต่อศาสนา
	๓. อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วม ในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรม ในวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทบพวนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร ◆ พิธีทอดผ้าป่า ◆ พิธีทอดกฐิน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ ◆ ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี/พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา
	๔. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้นเตรียมการ ○ ชั้นพิธีการ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กตัญญูกตเวทีและเคารพรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครู - รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ การไหว้ผู้ใหญ่ - ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบของครอบครัวและโรงเรียน - มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน - มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีระเบียบ วินัย มีน้ำใจ ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
	๒. ยกตัวอย่างความสามารถและความดีของตนเอง ผู้อื่น และบอกผลจากการกระทำนั้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะความสามารถและลักษณะ ความดีของตนเองและผู้อื่น เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ความกตัญญูกตเวที - ความมีระเบียบวินัย - ความรับผิดชอบ - ความขยัน - การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเมตตากรุณา ผลของการทำความดี เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ภาควุมิใจ - มีความสุข - ได้รับการชื่นชม ยกย่อง
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานที่ สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์ โบราณสถาน ฯลฯ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มารยาทไทย เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การทักทาย การรับประทาน
	๓. แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิดเห็น ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่ต่างจากกันโดยปราศจากอคติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคมในเรื่อง ความคิด ความเชื่อ ความสามารถและการปฏิบัติตนของบุคคลอื่นที่ ต่างจากกัน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล - การปฏิบัติตนตามพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคล - บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน - ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูกรังเกียจผู้อื่นในเรื่องของรูปร่างหน้าตา สีผม สีผิวที่ต่างจากกัน
	๔. เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น	<p>สิทธิส่วนบุคคล เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิทธิแสดงความคิดเห็น - สิทธิเสรีภาพในร่างกาย - สิทธิในทรัพย์สิน
ป.๓	๑. สรุประโยชน์และปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว และท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว เช่น การแสดงความเคารพและการเชื่อฟังผู้ใหญ่ การกระทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมประเพณีทางศาสนา ประเพณีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น
	๒. บอกพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรม ที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พฤติกรรมของตนเองและเพื่อน ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การทำความเคารพ การปฏิบัติตามศาสนพิธี การรับประทานอาหาร การใช้ภาษา (ภาษาถิ่นกับภาษาราชการ และภาษาอื่น ๆ ฯลฯ) ◆ สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของนักเรียน และผู้อื่นแตกต่างกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. อธิบายความสำคัญขอวันหยุดราชการที่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วันหยุดราชการที่สำคัญ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วันหยุดเกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์ เช่น วันจักรี วันรัฐธรรมนูญ วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันสงกรานต์ วันพีชมงคล
	๔. ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน ◆ ลักษณะผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น
ป.๔	๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง ◆ แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณสมบัติ โบราณวัตถุและโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน
	๒. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตามหรือสมาชิก - การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการทำงานเป็นกลุ่ม
	๓. วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วม
	๔. อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทยที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร
	๕. เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน ◆ แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะ พลเมืองดี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ ◆ หน้าที่ของพลเมืองดี เช่น เคารพ เทิดทูน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ◆ คุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความรับผิดชอบ เสียสละ
	๒. เสนอวิธีการป้องกันคุ้มครองตนเอง หรือผู้อื่น จากการละเมิดสิทธิเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทย ◆ แนวทางการป้องกันคุ้มครองตนเอง หรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก ◆ การป้องกันคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย
	๓. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย ◆ คุณค่าของวัฒนธรรมกับการดำเนินชีวิต
	๔. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ของตน ◆ การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน
ป.๖	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม ◆ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย ◆ แนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย
	๓. แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและสำคัญของมารยาทไทย ◆ มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของการรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม ◆ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่าง ๆ ในสังคมไทย ◆ แนวทางการรักษาวัฒนธรรม
	๕. ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์จริง ◆ ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ◆ หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว ◆ โครงสร้างของโรงเรียน ความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียน
	๒. ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตามบทบาท สิทธิ หน้าที่ในครอบครัวและโรงเรียน ◆ การใช้อำนาจในครอบครัวตามบทบาท สิทธิ หน้าที่
	๓. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว เช่น การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัว การรับฟังและแสดงความคิดเห็น ◆ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น เลือกรับหน้าที่ห้อง ประธาน ชุมนุม ประธานนักเรียน
ป.๒	๑. อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวกับชุมชน เช่น การช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจ ในโรงเรียน และชุมชน เช่น ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ป.๓	๑. ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน ◆ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชน โดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง
	๓. ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง การเลือกคณะกรรมการห้องเรียน - การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน เช่น เลือกประธานนักเรียน ทเลือกคณะกรรมการนักเรียน ◆ การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. อบจ.
ป.๔	๑. อธิบายอำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อำนาจอธิปไตย ◆ ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
	๒. อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง
	๓. อธิบายความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย ◆ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย
ป.๕	๑. อธิบายโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างการปกครองในท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. เทศบาล และการปกครองพิเศษ เช่น พัทยา กทม. ◆ อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. ระบุบทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น เช่นนายก อบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ผู้ว่าราชการ กทม.
	๓. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชน จะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบริการสาธารณประโยชน์ในชุมชน
ป.๖	๑. เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
	๒. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ
	๓. อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีส่วนในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง ◆ สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำความผิดการเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ◆ ตรวจสอบคุณสมบัติ ◆ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ ยาสีฟัน ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้หรือการใช้ของแลกของ ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ ◆ ใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
	๒. ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ◆ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ◆ ประโยชน์ของการออม ◆ โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว ◆ วางแผนการใช้จ่าย
	๓. ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร ◆ ทรัพยากรส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ นักเรียน สาธารณูปโภคต่าง ๆ ◆ วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า
ป.๒	๑. ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียน เช่น ดินสอและกระดาษที่ผลิตจากไม้ รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต ◆ ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคา คุณค่าและประโยชน์ของสินค้าและบริการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม
	๒. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การประกอบอาชีพของครอบครัว ◆ การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม ◆ รายได้และรายจ่ายในภาพรวมของครอบครัว ◆ รายได้และรายจ่ายของตนเอง
	๓. บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างง่าย ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ รายการของรายรับที่เป็นรายได้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ◆ รายการของรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม
	๔. สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของรายได้ที่สุจริต ◆ การใช้จ่ายที่เหมาะสม ◆ ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ ◆ การออมและผลดีของการออม ◆ การนำเงินที่เหลือมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล
ป.๓	๑. จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการ ในการดำรงชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่ เรียกว่าปัจจัย ๔ ◆ สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์ อาจเป็นสินค้าที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ◆ ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ ที่สนองความต้องการของมนุษย์ ◆ หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น ◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค
	๒. วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์การใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสม ◆ วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง ◆ วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม ◆ วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้ อย่างเหมาะสม
	๓. อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค ◆ ความหมายของสินค้าและบริการ ◆ ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความหายากของทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด
ป.๔	๑. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ ◆ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย และตัวสินค้า เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคาสินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. บอกสิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค ◆ สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ ◆ หลักการและวิธีการเลือกบริโภค
	๓. อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย
ป.๕	๑. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุนและผู้ประกอบการ ◆ เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ ◆ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ราคาน้ำมัน วัตถุดิบ ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภค ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน
	๒. ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน เช่นการประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่ายในบ้าน โรงเรียน การวางแผนการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อลดความสูญเสียทุกประเภท การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน
	๓. อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการและประโยชน์ของสหกรณ์ ◆ ประเภทของสหกรณ์โดยสังเขป ◆ สหกรณ์ในโรงเรียน (เน้นฝึกปฏิบัติจริง) ◆ การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน
ป.๖	๑. อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม วางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลด ความผิดพลาดและการสูญเสีย ฯลฯ ◆ ทักษะคติในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ◆ ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. อธิบายบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง ◆ คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
	๓. บอกวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย และความจำเป็นของทรัพยากร ◆ หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสีย ทุกประเภท) ◆ วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ◆ วางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและ ความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย ประเภทและความสำคัญ ของการทำงาน ◆ เหตุผลของการทำงาน ◆ ผลของการทำงานประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อครอบครัวและสังคม ◆ การทำงานอย่างสุจริตทำให้สังคมสงบสุข
ป.๒	๑. อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ◆ ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงิน รวมทั้ง การแบ่งปัน การช่วยเหลือ ◆ ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้จ่ายเงิน
	๒. บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ผลิตและผู้บริโภคพอสังเขป ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ทำให้สังคมสงบสุข และประเทศมั่นคง
ป.๓	๑. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่ภาครัฐทุกระดับจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน เช่น ถนน โรงเรียน สวนสาธารณะ การสาธารณสุข การบรรเทาสาธารณภัย
	๒. บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้างความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน ◆ ตัวอย่างของภาษี เช่น ภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ ◆ บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี
	๓. อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง
ป.๔	๑. อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อผู้ขาย การกู้หนี้ยืมสิน ◆ การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน ด้วยการใช้อย่างมีประสิทธิภาพของทรัพยากรในชุมชน
	๒. อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของเงิน ◆ หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ ◆ สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ
ป.๕	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทหน้าที่ของธนาคารโดยสังเขป ◆ ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม ◆ การฝากเงิน / การถอนเงิน
	๒. จำแนกผลดีและผลเสียของการกู้ยืม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลดีและผลเสียของการกู้ยืมเงินทั้งนอกระบบและในระบบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสียดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อของอุปโภคเพิ่มขึ้นที่นำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นต้น
ป.๖	๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป เช่น การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ รายได้ และรายจ่าย การออมกับธนาคาร การลงทุน ◆ แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของ หน่วยเศรษฐกิจ ◆ ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ◆ สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย ◆ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล
	๒. ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ปรากฏในปฏิทิน ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติในปฏิทิน ◆ ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น
	๒. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น รับประทานอาหาร ตื่นนอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่นกีฬา ฯลฯ ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้
	๓. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ ◆ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างสั้น ๆ
ป.๒	๑. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน ◆ วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้
	๒. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย ◆ สื่อบัตร ทะเบียนบ้าน ◆ ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง ◆ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้
ป.๓	๑. เทียบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราช คริสต์ศักราชอย่างสังเขป (ถ้าเป็นมุสลิมควรเรียนฮิจเราะห์ศักราช)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. ◆ ตัวอย่างการเทียบศักราช ในเหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น
	๒. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยระบุหลักฐาน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ◆ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน
ป.๔	๑. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ◆ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษเพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสารเช่น หนังสือพิมพ์
	๒. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติ ของมนุษยชาติโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ◆ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย เช่น สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์
	๓. แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ◆ การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง
ป.๕	๑. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น โดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อารูธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่องการเขียนอย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใดและมีผลกระทบอย่างไร ◆ แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถามดังกล่าว เช่น เอกสารเรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่นโบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ ◆ การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล
	๓. อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่าง ๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจากเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น ◆ ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง ◆ สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในท้องถิ่น
ป.๖	๑. อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน ◆ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น
	๒. นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่นำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ ๔ หรือ รัชกาลที่ ๕ กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ◆ สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง ◆ การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเอง กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของ อดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและใกล้ ตัวเด็ก เช่นการใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตารีด ถนนวน เกวียน - รถอีแต๋น ◆ สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของ สิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา
	๒. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสีย บุคคลในครอบครัว
ป.๒	๑. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลง ในวิถีชีวิต ประจำวันของคนในชุมชน ของตนจากอดีตถึง ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ◆ วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การ สื่อสาร ประเพณี ในชุมชนจากอดีต ถึง ปัจจุบัน ◆ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคน ในชุมชน
	๒. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ที่มี ต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนใน ชุมชนทางด้านต่าง ๆ ◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อ วิถีชีวิตของคนในชุมชน
ป.๓	๑. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและ พัฒนาการของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยีการคมนาคม ความปลอดภัย ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชนทั้ง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม
	๒. สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ชุมชนของตนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม ◆ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม

	๓. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ	ของชุมชน อื่น ๆ ที่มีความเหมือนและความต่างกับชุมชนของตนเอง
ป.๔	๑. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย โดยสังเขป ◆ หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป
	๒. ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	
ป.๕	๑. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ◆ อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนา และความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร
	๒. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะ สาเหตุและผล ◆ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยในปัจจุบัน
ป.๖	๑. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป ◆ ตัวอย่างความเหมือนและความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	๒. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป ◆ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ◆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์) ◆ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และ เพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ◆ เอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติดยกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความภาคภูมิใจ และ มีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้
	๒. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้
	๓. ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษาถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็น สิ่งใกล้ตัวนักเรียน และเป็นรูปธรรมชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้
ป.๒	๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติ ในอดีตที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจ และควรอนุรักษ์ไว้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ ◆ คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทยที่มีต่อสังคมไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน
ป.๓	๑. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทย ที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ ◆ อาณาจักรไทยอื่น ๆ ที่ผนวกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช
	๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป
	๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ป.๔	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป ◆ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป
	๒. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยสุโขทัย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชา ที่ ๑ (พระยาลิไทย) โดยสังเขป
	๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่ นำภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับ การยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคมโลก ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่ นำภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์
ป.๕	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา</p> <p>๓. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา ◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา การตั้งเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป
	<p>๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม ◆ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป ◆ พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม
ป.๖	<p>๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป</p> <p>๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริม ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์</p> <p>๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่าง ๆ สมัยรัตนโกสินทร์</p> <p>๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เขาใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. จำแนกสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	◆ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นที่บ้านและที่โรงเรียน
	๒. ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่าง ๆ	◆ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เช่น ที่อยู่อาศัย บ้านของเพื่อนบ้าน ต้นไม้ ถนน พังงา ไร่ สวน ที่ราบ ภูเขา แหล่งน้ำ ◆ ทิศหลัก (เหนือ ตะวันออก ใต้ ตะวันตก) และที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
	๓. ใช้แผนผังง่าย ๆ ในการแสดงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน	◆ แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน
	๔. สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน	◆ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ในรอบวัน เช่น กลางวัน กลางคืน ความร้อนของอากาศ ฝน-เมฆ-ลม
ป.๒	๑. ระบุสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน	◆ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน
	๒. ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนผัง แผนที่ รูปถ่าย และลูกโลก	◆ ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนผัง รูปถ่าย และลูกโลก เช่น ภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ต้นไม้ ทะเล
	๓. สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์เช่น ข้างขึ้น ข้างแรม ฤดูกาลต่าง ๆ
ป.๓	๑. สืบค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้แผนผัง แผนที่ และ รูปถ่าย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง	◆ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน ◆ แผนที่ แผนผัง และรูปถ่าย ◆ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง
	๒. วาดแผนผังเพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน	◆ ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน เช่น สถานที่ราชการ ตลาด โรงพยาบาล ไปรษณีย์
ป.๔	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเองด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง
	๒. ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด	◆ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด
ป.๕	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคของตน
	๒. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน	◆ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน
ป.๖	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยด้วยแผนที่รูปถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียม	◆ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม) ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย
	๒. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทย เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วาตภัย สึนามิ ภัยแล้ง ดินถล่ม และโคลนถล่ม ◆ การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ เช่น ภูมิอากาศมีผลต่อที่อยู่อาศัยและเครื่องแต่งกาย
	๒. สังเกตและ เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเพื่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	◆ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ◆ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
	๓. มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียน	◆ การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและห้องเรียน
ป.๒	๑. อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	◆ ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต
	๒. จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไปและที่ใช้แล้วหมดไปได้อย่างคุ้มค่า	◆ ประเภททรัพยากรธรรมชาติ - ใช้แล้วไม่หมดไป เช่น อากาศ แสงอาทิตย์ - ใช้แล้วหมดไป เช่น แร่ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ - สร้างทดแทนขึ้นมาใหม่ได้ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า ◆ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
	๓. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์
	๔. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน ◆ การรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ป.๓	๑. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน	◆ สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน - สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ - สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
	๒. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการประกอบอาชีพ	◆ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น การคมนาคม บ้านเรือน และการประกอบอาชีพในชุมชน ◆ การประกอบอาชีพที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของมลพิษโดยมนุษย์ ◆ สาเหตุของการเกิดมลพิษที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
	๔. อธิบายความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะของเมืองและชนบท เช่น สิ่งปลูกสร้าง การใช้ที่ดิน การประกอบอาชีพ
	๕. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน
	๖. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน ◆ การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
ป.๔	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด
	๒. อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่น
	๓. นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด
ป.๕	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐาน และการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน
	๒. วิเคราะห์อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน
	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อม และเสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลจากการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน ◆ แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน
ป.๖	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ◆ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทย ◆ ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน
	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม และเสนอแนวทางในการจัดการอย่างยั่งยืนในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ◆ แนวทางในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มีจิตสำนึกธรรมาภิบาล

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล อภิปรายประวัติของศาสนาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญและหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามหลักธรรม การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ การแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาของประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน การปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ฝึกปฏิบัติการบริหารจัดการ การเจริญปัญญาเบื้องต้น คุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ความกล้าหาญ ความเสียสละ การเคารพสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น **วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น** การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ประโยชน์ของรายรับ-รายจ่าย ต้นทุน ผลประโยชน์ที่ได้รับทรัพยากรในท้องถิ่น **ระบบเศรษฐกิจพอเพียง** อาชีพของครอบครัวและชุมชน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน **สิ่งแวดล้อมรอบตัวโรงเรียนและชุมชนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น** ตำแหน่งทิศทางของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว การเขียนแผนผังแสดงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน สภาพอากาศในรอบวัน **สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติกับการดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ผลเสียการทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียน**

โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา และกระบวนการพัฒนาค่านิยม ผ่านสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้วิธีการสืบสอบหรือวิธีสอนแบบโครงงาน (กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน ๕ STEPs) การตั้งคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้างความรู้ การสื่อสาร และการตอบแทนสังคม นำการเรียนรู้ไปร่วมสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับสภาพภูมิสังคม เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ร่วมกับหลักสูตรด้านพุทฺธิจิต การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต ตลอดจนสามารถนำความรู้ ทักษะ/กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ทันทกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมถะ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง

ส ๑.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๔

ส ๑.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒

ส ๒.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒

ส ๒.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒

ส ๓.๑ ป.๑/๑

ส ๓.๒ ป.๑/๑

ส ๕.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓, ป.๑/๔

ส ๕.๒ ป.๑/๒

รวมตัวชีวิตระหว่างทาง ๑๖ ตัวชีวิต

ตัวชีวิตปลายทาง

ส ๑.๑ ป.๑/๓

ส ๑.๒ ป.๑/๓

ส ๒.๒ ป.๑/๓

ส ๓.๑ ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๕.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๓

รวมตัวชีวิตปลายทาง ๗ ตัวชีวิต

รวมทั้งหมด ๒๓ ตัวชีวิต

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	พุทธประวัติและประวัติศาสดา ของศาสนาต่าง ๆ	ส ๑.๑ ป.๑/๑	๑. พุทธประวัติ ๒. ประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ	๒
๒	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	ส ๑.๑ ป.๑/๒	๑. พุทธสาวก : สามเณรบัณฑิต ๒. ชาดก ๓. พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๒
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และหลักคำสอนของศาสนา ต่าง ๆ	ส ๑.๑ ป.๑/๓	๑. พระรัตนตรัย ๒. โอวาท ๓ ๓. พุทธศาสนสุภาษิต ๔. หลักคำสอนของศาสนาต่าง ๆ	๒
๔	หน้าที่ชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒	๑. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือ ศาสนสถาน ๒. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ๓. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน ของศาสนาต่าง ๆ	๒
๕	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๑/๔	๑. การฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา ๒. การฝึกสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ เพื่อเจริญปัญญา	๑
๖	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๒ ป.๑/๓	๑. ประวัติเบื้องต้นของวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ๒. การบูชาพระรัตนตรัย	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การเป็นพลเมืองดี	ส ๒.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒	๑. สมาชิกที่ดีของครอบครัวและ โรงเรียน ๒. ความสามารถและความดีของ ตนเองและผู้อื่น	๓
๒	โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ ของสมาชิกในครอบครัวและ โรงเรียน	ส ๒.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒	๑. โครงสร้างและความสัมพันธ์ของ สมาชิกในครอบครัว ๒. โครงสร้างและความสัมพันธ์ของ สมาชิกในโรงเรียน ๓. บทบาทหน้าที่และสิทธิของตนเอง ในครอบครัว และโรงเรียน	๓
๓	การมีส่วนร่วมตามกระบวนการ ประชาธิปไตย	ส ๒.๒ ป.๑/๓	๑. การมีส่วนร่วมในครอบครัว ตามกระบวนการประชาธิปไตย ๒. การมีส่วนร่วมในโรงเรียน ตามกระบวนการประชาธิปไตย	๓

เศรษฐศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้า และบริการอย่างคุ้มค่า	ส ๓.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒	๑. สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน ๒. การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ๓. การออมเงิน	๓
๒	การใช้ทรัพยากรใน ชีวิตประจำวัน	ส ๓.๑ ป.๑/๓	๑. ความหมายของทรัพยากร ๒. ความสำคัญของทรัพยากร ๓. ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ๔. การใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้อง ประหยัดและคุ้มค่า	๓

เศรษฐศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๓	การทำงาน	ส ๓.๒ ป.๑/๑	๑. ความหมายของการทำงาน ๒. ประเภทของการทำงาน ๓. ความสำคัญ of การทำงาน	๓

ภูมิศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	ส ๕.๑ ป.๑/๑ ส ๕.๒ ป.๑/๑	๑. สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติ ๒. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ๓. สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความเป็นอยู่ ของมนุษย์	๓
๒	การเปลี่ยนแปลงสภาพ อากาศในรอบวัน	ส ๕.๑ ป.๑/๔	๑. กลางวัน กลางคืน ๒. อุณหภูมิของอากาศในรอบวัน ๓. ลม เมฆ ฝน	๓
๓	สิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ป.๑/๒, ป.๑/๓	๑. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ที่อยู่รอบตัว ๒. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ๓. การดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้าน และ ห้องเรียน	๓
๔	ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศ และแผนผัง	ส ๕.๑ ป.๑/๒, ป.๑/๓	๑. ตำแหน่ง ระยะ และทิศ ๒. ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ๓. แผนผัง	๓
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล อภิปรายความสำคัญศาสนา ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญของการปฏิบัติ ตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน เห็นคุณค่าของการปฏิบัติธรรม พัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ บอกชื่อศาสนา ศาสดา และ ความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น ๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา **เข้าใจเห็นคุณค่า และปฏิบัติเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในฐานะสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและชุมชนที่อยู่อาศัย ปฏิบัติตามบทบาทสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ยอมรับความเป็นอยู่ในครอบครัวและดำรงชีวิตตาม สิทธิของตนเอง ปฏิบัติตามกติการะเบียบของชุมชน เคารพความคิดความเชื่อของบุคคลอื่น รู้และเข้าใจ โครงสร้างการบริหารตามกระบวนการประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน บทบาทผู้นำท้องถิ่น มีส่วนร่วมปฏิบัติ กิจกรรมตามหลักประชาธิปไตย เคารพ กฎ กติกา ตามหลักรัฐธรรมนูญ เข้าใจการกระจายได้ รายรับ รายจ่าย ของครอบครัว มีส่วนร่วมในการผลิตการบริโภคอย่างมีคุณค่าและคุณธรรม **เข้าใจการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ แบบเศรษฐกิจพอเพียง นำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน** รู้และเข้าใจความหมายของการซื้อขาย การแลกเปลี่ยน สินค้า **สิ่งแวดล้อมที่พบเห็นระหว่างบ้านและโรงเรียน** ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและที่มนุษย์ สร้างขึ้น องค์ประกอบของแผนผัง แผนที่ ตำแหน่ง ระยะทิศทาง และลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนผัง แผนที่ รูปถ่ายและลูกโลก ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา **การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า ฤดูกาลกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนและท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการ จัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน****

โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และ แก้ปัญหา และกระบวนการพัฒนาค่านิยม ผ่านสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้วิธีการสืบสอบหรือวิธีสอนแบบ โครงงาน (กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน ๕ STEPs) การตั้งคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้างความรู้ การสื่อสาร และการตอบแทนสังคม **นำการเรียนรู้ไปร่วมสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับ สภาพภูมิสังคม เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่ มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี** ร่วมกับหลักสูตรด้านทุจริต การแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมไทย ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและ การป้องกันการทุจริต ตลอดจนสามารถนำความรู้ ทักษะ/กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ท้นกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้ง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมาธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง

ส ๑.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓, ป.๒/๖, ป.๒/๗

ส ๑.๒ ป.๒/๑

ส ๒.๑ ป.๒/๒, ป.๒/๔

ส ๒.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๓.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒, ป.๒/๓

ส ๓.๒ ป.๒/๑

ส ๕.๑ ป.๒/๒, ป.๒/๓

ส ๕.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒

รวมตัวชีวิตระหว่างทาง ๑๘ ตัวชีวิต

ตัวชีวิตปลายทาง

ส ๑.๑ ป.๒/๔, ป.๒/๕

ส ๑.๒ ป.๒/๒

ส ๒.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๓

ส ๓.๑ ป.๒/๔

ส ๓.๒ ป.๒/๒

ส ๕.๑ ป.๒/๑

ส ๕.๒ ป.๒/๓, ป.๒/๔

รวมตัวชีวิตระหว่างทาง ๑๐ ตัวชีวิต

รวมทั้งหมด ๒๘ ตัวชีวิต

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส ๑.๑ ป.๒/๑ ส ๑.๑ ป.๒/๒	๑. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ ของชาติไทย ๒. พุทธประวัติ	๒
๒	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	ส ๑.๑ ป.๒/๓	๑. พุทธสาวก ๒. ชาดก ๓. พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๒
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ป.๒/๔ ส ๑.๑ ป.๒/๕	๑. พระรัตนตรัย ๒. โอวาท ๓ ๓. พุทธศาสนสุภาษิต ๔. การกระทำความดีของตนเอง และบุคคลในครอบครัวและ โรงเรียน	๒
๔	มรรยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๒/๑	การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ - การพนมมือ - การไหว้ - การกราบ - การนั่ง - การยืน - การเดิน	๑
๕	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๒/๖	๑. การฝึกสวดมนต์ไหว้พระ และแผ่เมตตา ๒. การฝึกให้มีสติและสมาธิ	๑
๖	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี	ส ๑.๒ ป.๒/๒	๑. การเข้าร่วมกิจกรรมและ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา ๒. ศาสนพิธี	๑

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๗	ศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	ส ๑.๑ ป.๒/๗	๑. พระพุทธศาสนา ๒. ศาสนาอิสลาม ๓. ศาสนาคริสต์ ๔. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ใน ชีวิตประจำวัน	ส ๒.๑ ป.๒/๑	๑. การปฏิบัติตนในครอบครัว ๒. การปฏิบัติตนในโรงเรียน ๓. การปฏิบัติตนในสถานที่ สาธารณะ	๑
๒	มารยาทไทย	ส ๒.๑ ป.๒/๒	๑. มารยาทในการแสดงความ เคารพและการทักทาย ๒. มารยาทในการพูด ๓. มารยาทในการยืน ๔. มารยาทในการเดิน ๕. มารยาทในการนั่ง ๖. มารยาทในการแต่งกาย	๒
๓	การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง สันติสุข	ส ๒.๑ ป.๒/๓ ส ๒.๑ ป.๒/๔	๑. การยอมรับความคิด ความเชื่อ ความสามารถ และการปฏิบัติของ บุคคลที่แตกต่างกัน ๒. การเคารพในสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอื่น	๒

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๔	ความสัมพันธ์ของตนเองและ ครอบครัวในฐานะเป็น ส่วนหนึ่งของชุมชน	ส ๒.๒ ป.๒/๑	ความสัมพันธ์ของตนเองและ สมาชิกในครอบครัวกับชุมชน - การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของ ชุมชน - การช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน - การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของ ชุมชน	๑
๕	บทบาทและอำนาจในการ ตัดสินใจในโรงเรียนและชุมชน	ส ๒.๒ ป.๒/๒	๑. ผู้มีบทบาทและอำนาจในการ ตัดสินใจในโรงเรียน ๒. ผู้มีบทบาทและอำนาจในการ ตัดสินใจในชุมชน	๑

เศรษฐศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	สินค้าและบริการใน ชีวิตประจำวัน	ส ๓.๑ ป.๒/๑	๑. ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิต สินค้าและบริการ ๒. ผลของการใช้ทรัพยากร การผลิตที่หลากหลาย	๒
๒	รายได้ รายจ่าย และการออมเงิน	ส ๓.๑ ป.๒/๒ ส ๓.๑ ป.๒/๓ ส ๓.๑ ป.๒/๔	๑. รายได้และรายจ่ายของตนเอง และครอบครัว ๒. การบันทึกรายรับ-รายจ่ายของ ตนเอง ๓. การใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ และการออมเงิน	๔
๓	การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า และบริการ	ส ๓.๒ ป.๒/๑ ส ๓.๒ ป.๒/๒	๑. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ และผู้ขาย	๒

ภูมิศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ป.๒/๒	๑. แผนที่ ๒. แผนที่ ๓. รูปถ่าย ๔. ลูกโลก ๕. ความสำคัญของการรู้ตำแหน่ง และลักษณะทางกายภาพของ สิ่งต่าง ๆ	๔
๒	สิ่งแวดล้อมระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	ส ๕.๑ ป.๒/๑ ส ๕.๒ ป.๒/๑	๑. สิ่งแวดล้อม ๒. ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ สร้างขึ้น	๓
๓	ทรัพยากรธรรมชาติและ การจัดการสิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ป.๒/๒ ส ๕.๒ ป.๒/๔	๑. ทรัพยากรธรรมชาติ ๒. การจัดการสิ่งแวดล้อม	๔
๔	ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ กับมนุษย์	ส ๕.๑ ป.๒/๓ ส ๕.๒ ป.๒/๓	๑. ดวงอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์ ๒. ปรากฏการณ์ที่เกิดจาก ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ ๓. ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับ การดำเนินชีวิตของมนุษย์	๔
รวมเวลาเรียน				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๓๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปความสำคัญความสำคัญของศาสนา ที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย ประวัติของศาสนาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและ ข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมของ ศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติ ตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา และการแสดงตน เป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเอง และผู้อื่น การขัดเกลาของสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี การอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของ ท้องถิ่น การปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตของบุคคลที่มีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมในท้องถิ่น มีส่วนร่วม ประเพณีวัฒนธรรม ต่อโรงเรียน ครอบครัว ท้องถิ่น และปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญสูงสุดของประเทศ รายรับ-รายจ่ายของครอบครัวตนเอง ผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับการตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม ระบบ เศรษฐกิจพอเพียง อาชีพในชุมชนการแลกเปลี่ยน สินค้าและบริการ ความสำคัญของธนาคาร ภาษีที่เกี่ยวข้อง ในชีวิตประจำวัน การสำรวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้ แผนผังและแผนที่ การวาดภาพแผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตและปัจจุบัน การใช้ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพของมนุษย์ และมลพิษที่เกิดขึ้น ความแตกต่างของ สิ่งแวดล้อมในเมืองและชนบท ความสัมพันธ์ทางกายภาพในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน และการมี ส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และ แก้ปัญหา และกระบวนการพัฒนา ค่านิยม ผ่านสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้วิธีการสืบสอบหรือวิธีสอนแบบ โครงงาน (กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน ๕ STEPs) การตั้งคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้างความรู้ การสื่อสาร และการตอบแทนสังคม นำการเรียนรู้ไปร่วมสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับ สภาพภูมิสังคม เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่ มีมั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ร่วมกับหลักสูตรด้านทุจริต การแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมไทย ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและ การป้องกันการทุจริต ตลอดจนสามารถนำความรู้ ทักษะ/กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ทนกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้ง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชน

กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมานธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง

ส ๑.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔, ป.๓/๖, ป.๓/๗

ส ๑.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๓

ส ๒.๑ ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔

ส ๒.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒

ส ๓.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๓

ส ๓.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๕.๑ ป.๓/๑

ส ๕.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔, ป.๓/๕

รวมตัวชีวิตระหว่างทาง ๒๔ ตัวชีวิต

ตัวชีปลายทาง

ส ๑.๑ ป.๓/๕

ส ๑.๒ ป.๓/๒

ส ๒.๑ ป.๓/๑

ส ๒.๒ ป.๓/๓

ส ๓.๑ ป.๓/๒

ส ๕.๑ ป.๓/๒

ส ๕.๒ ป.๓/๖

รวมตัวชีวิตปลายทาง ๗ ตัวชีวิต

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชีวิต

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส ๑.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒	๑. ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญ ของวัฒนธรรมไทย ๒. พุทธประวัติ	๒
๒	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	ส ๑.๑ ป.๓/๓	๑. พุทธสาวก ๒. ชาดก ๓. พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๒
๓	พระไตรปิฎกและหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ป.๓/๔, ป.๓/๕	๑. พระไตรปิฎก ๒. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ๓. พุทธศาสนสุภาษิต	๒
๔	หน้าที่ชาวพุทธและมรรยาท ของชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๓	๑. หน้าที่ชาวพุทธ ๒. มรรยาทชาวพุทธ	๑
๕	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๓/๖	๑. การสวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา ๒. การฝึกให้มีสติและสมาธิ	๑
๖	ศาสนพิธี	ส ๑.๒ ป.๓/๒	๑. การอาราธนาศีล ๒. การสมาทานศีล ๓. การจัดโต๊ะหมู่บูชา	๑

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๗	ศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	ส ๑.๑ ป.๓/๗	๑. ประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ ๒. คัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ ๓. หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ๔. ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคล ๕. การปฏิบัติตนที่เหมาะสม ต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคล	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	ส ๒.๑ ป.๓/๑	๑. ความหมายของประเพณี และวัฒนธรรม ๒. ความสำคัญของประเพณี และวัฒนธรรมไทย ๓. ประเพณีและวัฒนธรรม ในครอบครัว ๔. ประเพณีและวัฒนธรรม ในท้องถิ่น	๒
๒	วันสำคัญของไทย	ส ๒.๑ ป.๓/๓	๑. วันสำคัญที่เกี่ยวกับชาติ และพระมหากษัตริย์ ๒. วันสำคัญที่เกี่ยวกับศาสนา ๓. วันสำคัญที่เกี่ยวกับประเพณี และวัฒนธรรม	๒
๓	บุคคลสำคัญของท้องถิ่น	ส ๒.๑ ป.๓/๔	๑. นายประยงค์ รณรงค์ ๒. แพทย์หญิงเพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ ๓. นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๔	ประชาธิปไตยในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน	ส ๒.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒	๑. การมีส่วนร่วมตามกระบวนการ ประชาธิปไตย ๒. การออกเสียงโดยตรง และการเลือกตัวแทนออกเสียง	๒
๕	การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน	ส ๒.๒ ป.๓/๓	๑. การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน ๒. การเปลี่ยนแปลงในชุมชน	๑
๖	ความหลากหลายทางวัฒนธรรม	ส ๒.๑ ป.๓/๒	การดำเนินชีวิตของตนเองและผู้อื่น ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย - พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของ ตนเองและผู้อื่น - สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรม การดำเนินชีวิตมีความแตกต่างกัน	๑

เศรษฐศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	สินค้าและบริการในชีวิต ประจำวัน	ส ๓.๑ ป.๓/๑	๑. สินค้าที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตของมนุษย์ ๒. สินค้าที่เป็นความต้องการ ของมนุษย์ ๓. ประโยชน์และคุณค่าของสินค้า และบริการ ๔. หลักการเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็น	๒

เศรษฐศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๒	การวางแผนการใช้จ่ายเงิน	ส ๓.๑ ป.๓/๒	๑. การวางแผนการใช้จ่าย ของตนเอง ๒. ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์ การใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสม ๓. วางแผนการนำเงินออมมาใช้จ่าย อย่างเหมาะสม ๔. วางแผนการแสวงหารายได้ ที่สุจริตและเหมาะสม	๒
๓	การบริหารจัดการทรัพยากร	ส ๓.๑ ป.๓/๓	๑. ความหมายของทรัพยากร การผลิต ๒. ความหมายของผู้ผลิตและ ผู้บริโภค ๓. ความหมายของสินค้าและบริการ ๔. ปัญหาพื้นฐานของเศรษฐกิจ ที่เกิดจากความหายากของ ทรัพยากรกับความต้องการ ของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด	๒
๔	ภาษีและการแข่งขันทางการค้า	ส ๓.๒ ป.๓/๒, ป.๓/๓	๑. ภาษี ๒. การแข่งขันทางการค้า	๒

ภูมิศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	เครื่องมือสำรวจในโรงเรียน และชุมชน	ส ๕.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒	๑. สำรวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ของโรงเรียนและชุมชน ๒. การเขียนแผนผังของโรงเรียน และชุมชน	๓
๒	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ	ส ๕.๒ ป.๓/๒, ป.๓/๕	๑. การใช้ประโยชน์จาก สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ๒. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ กับการประกอบอาชีพของคน ในชุมชน ๓. ภูมิประเทศและภูมิอากาศ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของ คนในชุมชน	๔
๓	สิ่งแวดล้อมในชุมชน	ส ๕.๒ ป.๓/๒, ป.๓/๖	๑. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน ๒. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน ๓. ปัญหามลพิษ ๔. การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	๓
๔	เมืองและชนบท	ส ๕.๒ ป.๓/๔	๑. ชุมชนชนบท ๒. ชุมชนเมือง	๓
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๔๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาค้นคว้า อภิปราย สรุปเกี่ยวกับความสำคัญทางศาสนา และศาสดาของศาสนาพุทธ คัมภีร์ทางศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมของศาสนา การบริหารจัดการและเจริญปัญญา ชื่นชม การทำความดีของบุคลากรในสังคม แปลความหมายในคัมภีร์ของศาสนา การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ มรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี การปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา รวมทั้งศาสนาต่าง ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียน **การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน** การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สิทธิเด็กเพื่อป้องกันตัวเอง **ความแตกต่างของวัฒนธรรมในท้องถิ่น** การยอมรับคุณค่าของกันและกัน **ชื่นชมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การรวมกลุ่มภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น** การปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวัน ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ สิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค **หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน** หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ การธนาคาร สถาบันการเงินอื่น ๆ ภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน การพึ่งพา การแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ **การอ่านแผนที่ สัญลักษณ์ ข้อมูลที่ตั้ง สภาพพื้นที่ และลักษณะอากาศ ของจังหวัดตน ลักษณะทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรทางธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง ป่าไม้** ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดของตน การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน ผลกระทบ และแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม

โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา และกระบวนการพัฒนาค่านิยม ผ่านสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้วิธีการสืบสอบหรือวิธีสอนแบบโครงงาน (กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน ๕ STEPs) การตั้งคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้างความรู้ การสื่อสาร และการตอบแทนสังคม **นำการเรียนรู้ไปร่วมสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับสภาพภูมิสังคม เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี** ร่วมกับหลักสูตรด้านทฤษฎี การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง มีจิตสาธารณะ ตระหนักและ เห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต ตลอดจนสามารถนำความรู้ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ท้นกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราชาบายด้านการศึกษาของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมาธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง

ส ๑.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๖, ป.๔/๗, ป.๔/๘

ส ๑.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒

ส ๒.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๔

ส ๒.๒ ป.๔/๒

ส ๓.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒

ส ๓.๒ ป.๔/๒

ส ๕.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๕.๒ ป.๔/๒

รวมตัวชีวิตระหว่างทาง ๒๐ ตัวชีวิต

ตัวชีวิตปลายทาง

ส ๑.๑ ป.๔/๔, ป.๔/๕

ส ๑.๒ ป.๔/๓

ส ๒.๑ ป.๔/๕

ส ๒.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๓

ส ๓.๑ ป.๔/๓

ส ๓.๒ ป.๔/๑

ส ๕.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๓

รวมตัวชีวิตปลายทาง ๑๐ ตัวชีวิต

รวมทั้งหมด ๓๐ ตัวชีวิต

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส ๑.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒	๑. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ๒. พุทธประวัติ	๒
๒	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชน ตัวอย่าง	ส ๑.๑ ป.๔/๓	๑. พุทธสาวก ๒. ชาดก	๒
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ป.๔/๔, ป.๔/๕, ป.๔/๗	๑. พระรัตนตรัย ๒. ไตรสิกขา ๓. โอวาท ๓ ๔. พุทธศาสนสุภาษิต ๕. หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่าง สมานฉันท์ ๖. การทำความดีของตนเอง บุคคล ในครอบครัว โรงเรียน และในชุมชน	๒
๔	หน้าที่ชาวพุทธและมรรยาท ของชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒	๑. ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของ ศาสนสถาน ๒. หน้าที่ชาวพุทธ ๓. มรรยาทชาวพุทธ	๑
๕	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๔/๖	๑. การสวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา ๒. การพัฒนาจิตตามแนวทางของ พระพุทธศาสนา	๑

ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๖	ศาสนพิธี	ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. การอาราธนาศีล ๒. การอาราธนาธรรม ๓. การอาราธนาพระปริตร ๔. ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตน ในวันธรรมสวนะ และวันสำคัญทาง ศาสนา	๑
๗	ประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ ที่คนไทยนับถือ	ส ๑.๑ ป.๔/๘	๑. ประวัติศาสตร์ ๒. การปฏิบัติตนในศาสนพิธี ๓. การบำรุงรักษาศาสนสถาน	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตามวิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๕	๑. การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยในชุมชน ๒. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ๓. การลดปัญหาความขัดแย้ง	๒
๒	สิทธิของเด็ก	ส ๒.๑ ป.๔/๓	๑. สิทธิที่จะมีชีวิต ๒. สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง ๓. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา ๔. สิทธิที่จะมีส่วนร่วม	๒
๓	การเมืองการปกครองของไทย	ส ๒.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓	๑. สถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบ ประชาธิปไตย ๒. การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๓. บทบาทหน้าที่ของพลเมือง ในกระบวนการเลือกตั้ง	๓

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๔	วัฒนธรรมไทย	ส ๒.๑ ป.๔/๔	๑. ความหมายและประเภทของ วัฒนธรรม ๒. วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทย	๒

เศรษฐศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การเลือกซื้อสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒	๑. การเลือกซื้อสินค้าและบริการ ๒. สิทธิของผู้บริโภค ๓. สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมาย รับรอง คุณภาพ	๒
๒	เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนิน ชีวิต	ส ๓.๑ ป.๔/๓ ส ๓.๒ ป.๔/๑	๑. เศรษฐกิจพอเพียง ๒. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการดำรงชีวิต ๓. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในชุมชน	๒ ๒ ๒
๓	หน้าที่เบื้องต้นของเงิน	ส ๓.๒ ป.๔/๒	๑. ความหมายและประเภทของเงิน ๒. หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบ เศรษฐกิจ ๓. สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขาย แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ	๒

ภูมิศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ลักษณะทางกายภาพของ จังหวัด	ส ๕.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. การเข้าใจพื้นที่จังหวัด ๒. ลักษณะทางกายภาพของจังหวัด ๓. พื้นที่ภูมิสัมพันธ์สร้างสรรค์ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการดำเนินชีวิต ๔. การใช้แผนที่และรูปถ่ายเพื่อการ เรียนรู้พื้นที่จังหวัด	๖
๒	การเปลี่ยนแปลงและการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัด	ส ๕.๒ ป.๔/๒, ป.๔/๓	๑. สิ่งแวดล้อมในจังหวัด ๒. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ๓. การตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นฐาน ๔. การจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	๕
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๕๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายความสำคัญและประวัติของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือของศาสนาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง องค์ประกอบและความสำคัญของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นที่นับถือ การสวดมนต์ แผ่เมตตา ทำสมาธิ การปฏิบัติตนเพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม พิธีกรรมทางศาสนาและการปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนพิธี ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือพิธีกรรมทางศาสนา บทบาทหน้าที่และสิทธิ เสรีภาพของตนเองในฐานะเป็นพลเมืองที่ดีในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม การปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก การดำเนินชีวิตและความแตกต่างของวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มคนในภูมิภาค แนวทางในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น โครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ ดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น ความหมายและประเภทของปัจจัยการผลิตประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ แหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการนำไปประยุกต์ใช้ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ระบบสหกรณ์ หลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์ การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน บทบาทหน้าที่ของธนาคาร ดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยกู้ยืม การฝากเงิน / การถอนเงิน ผลเสียของการกู้ยืมเงินที่นำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย การอ่านแผนที่ สัญลักษณ์ ข้อมูลที่ตั้ง สภาพพื้นที่ และลักษณะอากาศในภูมิภาคของตน ลักษณะทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรทางธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง ป่าไม้ และสถานที่สำคัญในภาคกลางหรือภูมิภาคของตน ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพทางภูมิศาสตร์กับลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐาน และการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาค อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีต่อวิถีชีวิตและการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในชุมชนท้องถิ่น ผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา และกระบวนการพัฒนาค่านิยม ผ่านสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้วิธีการสืบสอบหรือวิธีสอนแบบโครงงาน (กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน ๕ STEPs) การตั้งคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้างความรู้ การสื่อสาร และการตอบแทนสังคม นำการเรียนรู้ไปร่วมสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับสภาพภูมิสังคม เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ร่วมกับหลักสูตรด้านทุจริต การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง มีจิตสาธารณะ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต ตลอดจนสามารถนำความรู้ ทักษะกระบวนการต่าง

ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ท้นกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง

ส ๑.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔, ป.๕/๖

ส ๑.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๓

ส ๒.๑ ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๒.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๓.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๓

ส ๓.๒ ป.๕/๑

ส ๕.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๕.๒ ป.๕/๑

รวมตัวชีวิตระหว่างทาง ๑๗ ตัวชีวิต

ตัวชีวิตปลายทาง

ส ๑.๑ ป.๕/๕, ป.๕/

ส ๑.๒ ป.๕/๒

ส ๒.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๔

ส ๒.๒ ป.๕/๓

ส ๓.๑ ป.๕/๒

ส ๓.๒ ป.๕/๒

ส ๕.๒ ป.๕/๒, ป.๕/๓

รวมตัวชีวิตปลายทาง ๑๐ ตัวชีวิต

รวมทั้งหมด ๒๗ ตัวชีวิต

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติ และศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๕.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒	๑. ความสำคัญของศาสนา ๒. พระพุทธศาสนา ๓. ศาสนาอิสลาม ๔. ศาสนาคริสต์ ๕. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	๒
๒	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	ส ๑.๑ ป.๕/๓	๑. พุทธสาวก ๒. ชาดก ๓. พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๒
๓	พระไตรปิฎก	ส ๑.๑ ป.๕/๔	๑. องค์ประกอบของพระไตรปิฎก ๒. ความสำคัญของพระไตรปิฎก ๓. คัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ ที่คนไทยนับถือ	๑
๔	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และหลักคำสอนของศาสนาต่าง ๆ	ส ๑.๑ ป.๕/๕, ป.๕/๗	๑. พระรัตนตรัย ๒. ไตรสิกขา ๓. โอวาท ๓ ๔. หลักคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ๕. พุทธศาสนสุภาษิต ๖. หลักธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง และสิ่งแวดล้อม	๒
๕	หน้าที่และมรรยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๕/๓	๑. หน้าที่ชาวพุทธ ๒. มรรยาทชาวพุทธ	๑
๖	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๕/๖	๑. การสวดมนต์ไหว้พระสรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแม่เมตตา ๒. การพัฒนาจิตตามแนวทางของ พระพุทธศาสนา	๑

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๗	ศาสนพิธีและวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๒ ป.๕/๒	๑. ศาสนพิธี ๒. กิจกรรมในวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ๓. การปฏิบัติตนในศาสนพิธี หรือพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ที่คนไทยนับถือ	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	พลเมืองดีของสังคม	ส ๒.๑ ป.๕/๑	๑. สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของพลเมือง ๒. หน้าที่ของพลเมืองดี ๓. คุณลักษณะของพลเมืองดี	๒
๒	สิทธิเด็กและการปกป้องคุ้มครอง สิทธิเด็กในสังคมไทย	ส ๒.๑ ป.๕/๒	๑. การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็ก ในสังคมไทย ๒. สิทธิเด็ก	๒
๓	การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย	ส ๒.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓	๑. การปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจหน้าที่และความสำคัญของ การปกครองส่วนท้องถิ่น ๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ บริการสาธารณสุขประโยชน์ในชุมชน	๒
๔	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ส ๒.๑ ป.๕/๓, ป.๕/๔	๑. วัฒนธรรมไทย ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒

เศรษฐศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การผลิตสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ป.๕/๑	๑. ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ ๒. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิต สินค้าและบริการ	๒
๒	เศรษฐกิจพอเพียง	ส ๓.๑ ป.๕/๒	๑. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การประยุกต์ใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน	๓
๓	สหกรณ์	ส ๓.๑ ป.๕/๓	๑. การประยุกต์ใช้หลักการของ สหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. ความหมายของสหกรณ์ ๓. หลักการของสหกรณ์ ๔. ประโยชน์ของสหกรณ์ ๕. ประเภทของสหกรณ์ ๖. สหกรณ์ในโรงเรียน	๓
๔	ธนาคาร	ส ๓.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒	๑. บทบาทหน้าที่เบื้องต้นของ ธนาคาร ๒. การกู้ยืมเงิน	๒

ภูมิศาสตร์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ภูมิลักษณะและภูมิสังคมของ ภูมิภาคต่าง ๆ	ส ๕.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒ ส ๕.๒ ป.๕/๒	๑. ภูมิลักษณะกับภูมิสังคมภาคเหนือ ๒. ภูมิลักษณะกับภูมิสังคม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓. ภูมิลักษณะกับภูมิสังคมภาคกลาง ๔. ภูมิลักษณะกับภูมิสังคม ภาคตะวันออก ๕. ภูมิลักษณะกับภูมิสังคม ภาคตะวันตก ๖. ภูมิลักษณะกับภูมิสังคมภาคใต้	๔
๒	การตั้งถิ่นฐานและ การย้ายถิ่นฐานของ ประชากรในภูมิภาคต่าง ๆ	ส ๓.๒ ป.๕/๑	๑. การตั้งถิ่นฐานของประชากร ในภูมิภาคต่าง ๆ ๒. การย้ายถิ่นฐานของประชากร	๔
๓	สิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ	ส ๕.๒ ป.๕/๓	๑. ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาค ๒. สาเหตุการเปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค ๓. การเปลี่ยนแปลงของ สิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ๔. แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม	๔
รวมเวลาเรียน				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๖๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปราย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ พุทธประวัติ ปลงอายุสังขาร ปัจฉิมสาวก ปรีณิพพาน ถวายพระเพลิง แจกพระบรมสารีริกธาตุ สังเวชนียสถาน ๔ และประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือ แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญหลักธรรม พระรัตนตรัย ไตรสิกขา หลักธรรมโอวาท ๓ พุทธศาสนสุภาษิต การทำความดีของบุคคลในประเทศ การสวดมนต์ แผ่เมตตา ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อริยสัจ ๔ หลักกรรม โอวาท ๓ เบญจศีลเบญจธรรม อปายมุข ๖ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓ และหลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา บรรพชา อุปสมบท ทำบุญพิธีเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา และพิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ การละหมาด การถือศีลอด ศิลล้างบาป ศิลอภัยบาป ศิลกำลัง ศิลมหาสนิท พิธีศราทธ พิธีบูชาเทวดา การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในสถานที่ต่าง ๆ ในศาสนสถาน การถวายของแก่พระภิกษุและมรรยาทในขณะฟังธรรม การอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร พิธีทอดผ้าป่า พิธีทอดกฐิน และกิจกรรมและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ กฎหมายในชีวิตประจำวันและประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมาย วัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย มารยาทไทยและมารยาทสังคม การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การพักท่าย การสนทนา การใช้คำพูด ความแตกต่างทางวัฒนธรรม **เอกลักษณ์ ค่านิยม ประเพณี ในท้องถิ่น ระหว่างกลุ่มคนภาคต่าง ๆ** การเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ ในการเรียนรู้ บทบาทหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล การมีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ และประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ บทบาทและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม การใช้ทรัพยากรในการผลิตและบริการให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ รายได้และรายจ่าย **การออมกับ** ธนาคาร การลงทุน ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงาน **ประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น** กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้านการกระทำที่ส่งผลดีและผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม รวมทั้งผลกระทบจากการที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในด้านบวกและด้านลบ **การกระทำที่มีส่วนช่วยแก้ปัญหาและเสริมสภาพแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น** แผนที่และการใช้แผนที่ระบุลักษณะสำคัญทางกายภาพและสังคมของประเทศ ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติ อุทกภัย แผ่นดินไหว และวาตภัยในประเทศไทย ภูมิลักษณะที่มีต่อภูมิสังคมของประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศไทย ผลกระทบของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ประชากร เศรษฐกิจ สังคม อาชีพ วัฒนธรรม และแนวทางการจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และ

แก้ปัญหา และกระบวนการพัฒนาค่านิยม ผ่านสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้วิธีการสืบสอบหรือวิธีสอนแบบ
 โครงการ (กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน ๕ STEPs) การตั้งคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้างความรู้
 การสื่อสาร และการตอบสนองสังคม นำการเรียนรู้ไปร่วมสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับสภาพ
 ภูมิสังคม เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-
 มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ร่วมกับหลักสูตรด้านทุจริต การแยกแยะระหว่าง
 ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียง
 ต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม
 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย เห็นคุณค่าของ
 วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ตระหนักและเห็นความสำคัญของ
 การต่อต้านและการป้องกันการทุจริต ตลอดจนสามารถนำความรู้ ทักษะ/กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ใน
 ชีวิตประจำวัน การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ท้นกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและ
 สภาพแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย
 รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลัก
 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระ
 พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้าน
 การศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้
 ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมาธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่าง
 ยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๑.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๖

ส ๑.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๔

ส ๒.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๕

ส ๒.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๓

ส ๓.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๓.๒ ป.๖/๒

ส ๕.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๒ ป.๖/๒

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒๐ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๑.๑ ป.๖/๕, ป.๖/๗, ป.๖/๘, ป.๖/๙

ส ๑.๒ ป.๖/๓

ส ๒.๑ ป.๖/๔

ส ๒.๒ ป.๖/๒

ส ๓.๑ ป.๖/๓

ส ๓.๒ ป.๖/๑

ส ๕.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๓

รวมตัวชีวิตปลายทาง ๑๑ ตัวชีวิต

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชีวิต

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส ๑.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒	๑. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ๒. พุทธประวัติ	๒
๒	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	ส ๑.๑ ป.๖/๓	๑. พุทธสาวก ๒. ชาดก ๓. พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๒
๓	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๗	๑. พระรัตนตรัย ๒. ไตรสิกขา ๓. โอวาท ๓ ๔. พุทธศาสนสุภาษิต ๕. การปฏิบัติตนตามหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา	๒
๔	หน้าที่และมรรยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๔	๑. หน้าที่ชาวพุทธ ๒. มรรยาทชาวพุทธ	๑
๕	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๖/๖	๑. การสวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่ เมตตา ๒. การพัฒนาจิตตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	๑
๖	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี	ส ๑.๒ ป.๖/๓	๑. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๒. ศาสนพิธี	๑
๗	ศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	ส ๑.๑ ป.๖/๘, ป.๖/๙	๑. ศาสดาของศาสนาต่าง ๆ ๒. หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ ๓. ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ	๑

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	กฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน	ส ๒.๑ ป.๖/๑	๑. ความหมายและความสำคัญของ ของกฎหมาย ๒. กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน ๓. ประโยชน์ของการปฏิบัติตน ตามกฎหมาย	๒
๒	ข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวัน	ส ๒.๑ ป.๖/๕	๑. ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ๒. ประโยชน์ของการติดตามข้อมูล ข่าวสาร ๓. การเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารที่เหมาะสม	๒
๓	การเมืองการปกครองของไทย	ส ๒.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓	๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาล ๒. การส่งเสริมประชาธิปไตยใน ท้องถิ่นและประเทศ ๓. บทบาทและความสำคัญ ในการออกเสียงเลือกตั้งตาม ระบอบประชาธิปไตย	๒
๔	วัฒนธรรมและมารยาทไทย	ส ๒.๑ ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔	๑. วัฒนธรรม ๒. วัฒนธรรมของสังคมไทย ๓. มารยาทไทย	๒

เศรษฐศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ผู้ผลิตและผู้บริโภค	ส ๓.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒	๑. บทบาทของผู้ผลิต ๒. บทบาทของผู้บริโภค	๒
๒	การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	ส ๓.๑ ป.๖/๓	๑. ความหมายและความจำเป็น ของทรัพยากร ๒. ประเภทของทรัพยากร ๓. หลักการและวิธีการใช้ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๔. ประโยชน์ของการใช้ทรัพยากร อย่างยั่งยืน ๕. การสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติ รู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างจำกัด ๖. การวางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิค และวิธีการ ใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ประเทศชาติ ทันกับสภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม	๔
๓	ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ ป.๖/๑	๑. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคารและรัฐบาล ๒. ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ๓. สิทธิของผู้บริโภคและสิทธิของ ผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย	๓
๔	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ภายในท้องถิ่น	ส ๓.๒ ป.๖/๒	๑. กลุ่มออมทรัพย์ ๒. กลุ่มแม่บ้าน ๓. กองทุนหมู่บ้าน	๒

ภูมิศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ป.๖/๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ให้ข้อมูล ลักษณะทางกายภาพ	๓
๒	ธรรมชาติกับสังคมไทย	ส ๕.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒	๑. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กับลักษณะกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคม ในประเทศไทย ๒. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม ๓. การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ของประเทศไทยในอดีตกับ ปัจจุบัน ๔. ผลจากการเปลี่ยนแปลง ทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน	๓
๓	ภัยพิบัติในประเทศไทย	ส ๕.๑ ป.๖/๒	๑. แผ่นดินไหว ๒. สึนามิ ๓. วาตภัย ๔. ภัยแล้ง ๕. ดินถล่มและโคลนไหล ๖. อุทกภัย	๓
๔	การจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ส ๕.๒ ป.๖/๓	๑. ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ๒. สถานการณ์การรักษาและทำลาย ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในประเทศไทย ๓. แนวทางการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๒
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและใช้ปฏิทินในการบอกวัน เดือน ปี ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งระบบสุริยคติ และจันทรคติ คำที่แสดงช่วงเวลาเพื่อใช้เล่าเหตุการณ์ปัจจุบัน วันนี้ เดือนนี้ ตอนเช้า ตอนกลางวัน ตอนเย็น ตอนค่ำ และเรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสังเกต การบอกเล่า การเชื่อมโยง เพื่อให้สามารถใช้เวลาตามปฏิทินแสดงเหตุการณ์ในปัจจุบันและใช้คำแสดงช่วงเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

รู้วิธีสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่ายโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้องและการบอกเล่าเรื่องราวที่สืบค้นได้ โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสอบถาม การรวบรวมข้อมูล การสรุปความ การเล่าเรื่อง เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นเรื่องราวจากแหล่งข้อมูล (เช่น บุคคล) และบอกเล่าข้อเท็จจริงที่ค้นพบได้อย่างน่าสนใจ

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมสิ่งของเครื่องใช้หรือการดำเนินชีวิตของตนเองในสมัยปัจจุบัน กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายายที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวผู้เรียน **เตารีด (การรีดผ้าด้วยเตาถ่านกับเตาไฟฟ้า) หม้อหุงข้าว (การหุงข้าวที่เข็นน้ำด้วยพินหรือถ่านกับหม้อหุงข้าวไฟฟ้า) เกวียนกับรถยนต์ (การเดินทาง) ถนน บ้านเรือน การใช้ควายไถนาถั่วกับรถไถนา** รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญของครอบครัวที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเอง ในปัจจุบัน (การย้ายบ้าน การย้ายโรงเรียน การเลื่อนชั้นเรียน การได้รับรางวัล การสูญเสียบุคคลสำคัญของครอบครัว) เกิดขึ้น โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสังเกต การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การยกตัวอย่าง และการบอกเล่า เพื่อให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต สามารถปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ของชาติไทย ได้แก่ ธงชาติ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ภาษาไทย อักษรไทย มารยาทไทย อาหารไทย การแต่งกายแบบไทย วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และการปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกาลเทศะ รวมทั้ง**รู้จักสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ศาสนสถาน ตลาด พิพิธภัณฑ์ และสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น** ที่ใกล้ตัวผู้เรียนและเห็นเป็นรูปธรรม เกิดขึ้น โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสังเกต การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การอธิบาย การปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง **เพื่อก่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ท้องถิ่น และประเทศชาติ ภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์** ตระหนักและเห็นคุณค่าที่จะธำรงรักษาและสืบทอดต่อไป

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๔.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๔.๒ ป.๑/๑

ส ๔.๓ ป.๑/๑, ป.๑/๒

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๖ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๔.๒ ป.๑/๒

ส ๔.๓ ป.๑/๓

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัด

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ช่วงเวลาและการเรียงลำดับ เหตุการณ์	ส ๔.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒	๑. วัน เดือน ปีและการนับ ช่วงเวลาตามปฏิทิน ๒. ช่วงเวลาในชีวิตประจำวัน ๓. การเรียงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	๑๓
๒	ประวัติความเป็นมาของตนเองและ ครอบครัว	ส ๔.๑ ป.๑/๓	๑. วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว ๒. ประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว	๗
๓	การดำเนินชีวิตในอดีต และปัจจุบัน	ส ๔.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒	๑. การดำเนินชีวิตของตนเองกับ สมัยพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ๒. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของ สิ่งต่าง ๆ ๓. ผลของการเปลี่ยนแปลงของ สิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา ๔. เหตุการณ์สำคัญในครอบครัว	๔
๔	สัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย	ส ๔.๓ ป.๑/๑	๑. ความหมายและความสำคัญของ สัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ๒. การแสดงความเคารพสัญลักษณ์ ที่สำคัญของชาติไทย ๓. เอกลักษณ์อื่น ๆ ที่สำคัญของ ชาติไทย	๙
๕	ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย	ส ๔.๓ ป.๑/๒, ป.๑/๓	๑. แหล่งวัฒนธรรม ๒. สิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น	๗
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๒๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

รู้จักวันเวลาตามระบบสุริยคติและจันทรคติที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้ง การใช้คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้, เดือนนี้ เดือนก่อน เดือนหน้า, ปีนี้ ปีก่อน ปีหน้า ในการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการการสังเกต การสอบถาม เชื่อมโยง เรียงลำดับ การเล่าเรื่อง การรวบรวมข้อมูล การอธิบาย เพื่อให้สามารถใช้เวลาเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้อง ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เหตุการณ์ใดเกิดหลัง

รู้วิธีสืบค้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาพถ่าย สื่อบันทึกทะเบียนบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ มาอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ และวิธีสืบค้นข้อมูลในชุมชนอย่างง่าย ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในชุมชนในด้านต่างๆ จากอดีตถึงปัจจุบัน ทางด้านการประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชน เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ที่สืบค้นได้โดยใช้เส้นเวลา ด้วยการเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ การอธิบายอย่างมีเหตุมีผล ทำผังความคิด และการจัดนิทรรศการ เพื่อให้เข้าใจวิธีการทางประวัติศาสตร์ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์สืบค้นเรื่องราวในอดีต และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา อย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจชุมชนที่มีความแตกต่าง และสามารถปรับตัวอยู่ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษา สืบค้นประวัติและผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ในด้านการสร้างสรรค์วัฒนธรรม /การสร้างความสำเร็จรุ่งเรืองและความมั่นคงโดยสังเขป รวมทั้งวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้ การทำความเคารพแบบไทย ประเพณีไทย ศิลปะไทย ดนตรีไทย โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสืบค้น การสังเกต การอ่าน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การใช้เหตุผล การอธิบาย และการนำเสนอ เพื่อให้เห็นคุณค่าและแบบอย่างการกระทำ ความดีของบรรพบุรุษที่ได้สร้างประโยชน์ให้ท้องถิ่นและประเทศ เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และธำรงความเป็นไทย ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมာธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๔.๑ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๔.๒ป.๒/๑

ส ๔.๓ป.๒/๑

รวมตัวชีวัดระหว่างทาง ๔ ตัวชีวัด

ตัวชีวัดปลายทาง

ส ๔.๒ป.๒/๒

ส ๔.๓ป.๒/๒

รวมตัวชีวัดปลายทาง ๒ ตัวชีวัด

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชีวัด

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ช่วงเวลาและการเรียงลำดับ เหตุการณ์	ส ๔.๑ ป.๒/๑ ส ๔.๒ ป.๒/๒	๑. ช่วงเวลาและวันสำคัญในปฏิทิน ๒. การเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กับตนเองและครอบครัว	๑๑
๒	ชุมชนของเรา	ส ๔.๑ ป.๒/๑ ส ๔.๒ ป.๒/๒	๑. การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน ๒. วิถีชีวิตของคนในชุมชน	๙
๓	บุคคลสำคัญ	ส ๔.๓ ป.๒/๑	บุคคลสำคัญของชาติและท้องถิ่น - สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้า- กัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ - ท้าวสุรนารี - สืบ นาคะเสถียร	๕
๔	วัฒนธรรมน่ารู้	ส ๔.๓ ป.๒/๒	๑. วัฒนธรรมและประเพณีไทย ๒. ภูมิปัญญาไทย	๑๕
รวมเวลาเรียน				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาความหมายและที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน ได้แก่ พุทธศักราช คริสต์ศักราช (ถ้าเป็นชาวมุสลิม ให้ศึกษาฮิจเราะห์ศักราชด้วย) วิธีการเทียบคริสต์ศักราชกับพุทธศักราช และใช้ศักราชในการบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ปีเกิดของผู้เรียน เหตุการณ์สำคัญของตนเองและครอบครัว โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการเปรียบเทียบ การคำนวณ การเชื่อมโยง การอธิบาย เพื่อให้มีพื้นฐานในการศึกษาเอกสารที่แสดงเหตุการณ์ตามกาลเวลา สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เหตุการณ์ใดเกิดหลังอันเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษาประวัติศาสตร์

รู้วิธีสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รูปภาพ แผนผังโรงเรียน แผนที่ชุมชน ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งโบราณคดี - ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น สามารถใช้เส้นเวลา (Timeline) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสำรวจ การสังเกต การสอบถาม การฟัง การเล่าเรื่อง การสรุปความ เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นเรื่องราวรอบตัวอย่างง่าย ๆ โดยการใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถนำเสนอเรื่องราวที่ค้นพบได้ตามลำดับเวลา

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชน ปัจจัยที่ทำให้เกิดวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยทางภูมิศาสตร์(ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร) และปัจจัยทางสังคม (ความเจริญทางเทคโนโลยี เชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ การคมนาคม ความปลอดภัย) ศึกษาและเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนตนเองและชุมชนใกล้เคียง ในเรื่องความเชื่อและการนับถือศาสนา อาหาร ภาษาถิ่น การแต่งกาย โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสอบถาม การสังเกต การสำรวจ การฟัง การสรุปความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและภูมิใจในชุมชนของตนเอง ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม เข้าใจพัฒนาการของชุมชน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ร่วมอนุรักษ์สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ตามลำดับ ได้แก่ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยสังเขป และศึกษาวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ ได้แก่ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ท้าวเทพกระษัตรี - ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก ท้าวสุรนารี เป็นต้น โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน และสอบถาม การฟัง การสรุปความ การเขียน การเล่าเรื่อง เพื่อให้เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย เกิดความรัก ความภูมิใจและเห็นแบบอย่างการเสียสละเพื่อชาติ และธำรงความเป็นไทย ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอด

ดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราชโอรชบายด้านการศึษาของพระบาทสมเด็จพะเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือ วินัย สมธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๔.๑ป.๓/๑, ป.๓/๒

ส ๔.๒ป.๓/๑, ป.๓/๒

ส ๔.๓ป.๓/๑, ป.๓/๒

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๖ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๔.๒ป.๓/๓

ส ๔.๓ป.๓/๓

รวมตัวชี้วัดปลายทาง ๒ ตัวชี้วัด

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การใช้ศักราชตามปฏิทินไทย และปฏิทินสากล	ส ๔.๑ ป.๓/๑	๑. ที่มาของศักราชที่ปรากฏ ในปฏิทิน ๒. การเทียบศักราชที่สำคัญ ตามปฏิทิน ๓. ตัวอย่างการเปรียบเทียบศักราช ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	๕
๒	เหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชน	ส ๔.๑ ป.๓/๒	๑. วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญ ของโรงเรียนและชุมชน ๒. เหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชน ๓. การแสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน โดยใช้เส้นเวลา	๗
๓	การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน	ส ๔.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓	๑. การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการ ของชุมชน ๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	๘
๔	การสถาปนาอาณาจักรไทย	ส ๔.๓ ป.๓/๑	พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ ของพระมหากษัตริย์ไทย ที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	๑๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๕	บุคคลสำคัญของไทย	ส ๔.๓ ป.๓/๒, ป.๓/๓	๑. พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้า- เจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) ๒. วีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ที่ปกป้องประเทศชาติ	๑๐
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาความหมาย วิธีการนับ และการใช้ช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เหนือกว่าการแบ่งยุคสมัยในทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติที่แบ่งเป็นสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ รวมทั้งช่วงสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์ ตัวอย่างการใช้ช่วงเวลาในเอกสารต่าง ๆ โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสำรวจ การวิเคราะห์ การคำนวณ เพื่อให้ใช้ช่วงเวลาในการบอกเล่าเรื่องราวได้ถูกต้อง และเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาปรากฏในเอกสารทางประวัติศาสตร์

ศึกษาลักษณะสำคัญ และเกณฑ์การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น อย่างง่าย ๆ ตัวอย่างของหลักฐานที่พบในท้องถิ่นทั้ง หลักฐานขั้นต้นกับชั้นรอง หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร กับไม่เป็น ลายลักษณ์อักษร โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสำรวจ การวิเคราะห์ การตรวจสอบข้อมูล การจำแนก การตีความ เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

ใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาปัจจัย การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของมนุษยชาติในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป การก่อตั้งอาณาจักรโบราณในดินแดนไทย ได้แก่ ทวารวดี ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ เป็นต้น โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสำรวจ การวิเคราะห์ การตีความ การสรุปความ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ศึกษาประวัติศาสตร์เป็นมาของชาติไทยในสมัยสุโขทัยโดยสังเขป ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ได้แก่ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาสิทธิไทย) และภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นผลให้อุทยานประวัติศาสตร์ในสุโขทัยและศรีสัชนาลัยได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสำรวจ การสืบค้น การวิเคราะห์ การตีความ เพื่อเข้าใจความเป็นมาของชาติไทยในสมัยสุโขทัย รวมทั้งวัฒนธรรมไทย **ภูมิปัญญาไทย** และบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย เกิดความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย ตระหนักถึงความพากเพียรพยายามของบรรพบุรุษไทยที่ได้ปกป้อง และสร้างสรรค์ความเจริญให้บ้านเมือง ตกทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบต่อถึงปัจจุบัน ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมာธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๔.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๔.๒ ป.๔/๒

ส ๔.๓ ป.๔/๒, ป.๔/๓

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๖ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๔.๒ ป.๔/๑

ส ๔.๓ ป.๔/๑

รวมตัวชี้วัดปลายทาง ๒ ตัวชี้วัด

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	ส ๔.๑ ป.๔/๑	๑. ความหมายและช่วงเวลาของ ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ๒. การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจ ช่วงเวลาในเอกสาร	๕
๒	ยุคสมัยและหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๔/๒, ป.๔/๓	๑. ยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ ๒. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๓. เกณฑ์การจำแนกหลักฐานที่พบใน ท้องถิ่น	๑๕
๓	พัฒนาการของมนุษย์ ในดินแดนไทย	ส ๔.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒	๑. พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อน ประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย ๒. พัฒนาการของมนุษย์สมัย ประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย	๑๑
๔	อาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓	๑. พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ๒. ประวัติและผลงานของบุคคล สำคัญในสมัยสุโขทัย ๓. ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย	๙
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๕๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานหลากหลาย ด้วยการตั้งประเด็นคำถามทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ความเป็นมาของชื่อหมู่บ้าน ชื่อตำบล ชื่อถนน ความเป็นมาของสถานที่สำคัญ ความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น รู้จักแหล่งข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่น สามารถรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รู้จักวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลอย่างง่าย ๆ เข้าใจความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข้อมูลจากหลักฐานต่าง ๆ แยกแยะความคิดเห็นกับข้อเท็จจริงที่อยู่ในข้อมูลได้ โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสังเกต การสอบถาม การสำรวจ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง และ การสังเคราะห์อย่างง่าย ๆ เพื่อฝึกฝนทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาการเข้ามาและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และจีน ในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ได้แก่ การปกครอง การนับถือศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา อาหาร และการแต่งกาย ศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติ ทั้งตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบันโดยสังเขป โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การสังเกต การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมไทยในสังคมปัจจุบัน และ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่าง เพื่อให้เกิดการยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรี ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครอง พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ได้แก่ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ขวบ้านบางระจัน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยา และธนบุรี ที่น่าภาคภูมิใจ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ซึ่งเป็นผลให้พระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก ได้แก่ ทางด้านศิลปกรรม วรรณกรรม และการค้า โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การเชื่อมโยง การวิเคราะห์ การอธิบาย การสรุปความ การเรียงความ เพื่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะธำรงรักษาความเป็นไทยสืบต่อไป ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราช า อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือ วินัย สมานี คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๔.๑ ป.๕/๓

ส ๔.๒ ป.๕/๑

ส ๔.๓ ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๕ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๔.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๔.๒ ป.๕/๒

ส ๔.๓ ป.๕/๑

รวมตัวชี้วัดปลายทาง ๔ ตัวชี้วัด

รวมทั้งหมด ๙ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	ความเป็นมาของท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓	๑. ท้องถิ่นของเรา ๒. การสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ๓. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ ในการศึกษาท้องถิ่น ๔. การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น ๕. ความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เรื่องราวในท้องถิ่น	๑๑
๒	การสร้างสรรคอารยธรรม	ส ๔.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒	๑. อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน ๒. อิทธิพลของอารยธรรมต่างชาติ ที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน	๗
๓	อาณาจักรอยุธยา	ส ๔.๓ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔	๑. พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา ๒. ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญใน สมัยอยุธยา ๓. ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา	๑๔
๔	อาณาจักรธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๑, ป.๕/๓, ป.๕/๔	๑. พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี ๒. ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ในสมัยธนบุรี ๓. ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี	๘
รวมเวลาเรียน				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

ส ๑๖๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ และใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราว หรือเหตุการณ์สำคัญตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การตั้งประเด็นศึกษาเรื่องราวที่ตนสนใจ การสำรวจแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลาย การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การตีความ การเรียบเรียงและนำเสนอความรู้ที่ค้นพบได้อย่างน่าสนใจ โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการสำรวจ การอ่าน การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การอธิบาย การสรุปความ การเขียนเรียงความ การจัดทำโครงการและการจัดนิทรรศการ เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

ศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบันโดยสังเขป เชื่อมโยง และเปรียบเทียบกับประเทศไทย ศึกษาความเป็นมา และความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสำรวจ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทย เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครอง พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ โดยสังเขป ผลงานของบุคคลสำคัญ ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และภูมิปัญญาไทยที่สำคัญที่นำภาคภูมิใจ ครอบงำแก่การอนุรักษ์ไว้ โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกผ่านทักษะ/กระบวนการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การเชื่อมโยง การวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย ตระหนักถึงความพากเพียรพยายามของบรรพบุรุษที่ได้ปกป้อง และสร้างสรรค์ความเจริญให้บ้านเมืองตกทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบต่อถึงปัจจุบัน ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมာธิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส ๔.๑ ป.๖/๑

ส ๔.๒ ป.๖/๒

ส ๔.๓ ป.๖/๓, ป.๖/๔

รวมตัวชี้วัดระหว่างทาง ๔ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส ๔.๑ ป.๖/๒

ส ๔.๒ ป.๖/๑

ส ๔.๓ ป.๖/๑, ป.๖/๒

รวมตัวชี้วัดปลายทาง ๔ ตัวชี้วัด

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา ประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
๑	การศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒	๑. การศึกษาประวัติศาสตร์ไทย โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ๒. หลักฐานที่ใช้ศึกษาเหตุการณ์ สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์	๘
๒	ประเทศเพื่อนบ้านของไทย	ส ๔.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒	๑. ประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ๒. ความสัมพันธ์ของสมาคมอาเซียน	๑๗
๓	อาณาจักรไทยสมัยรัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔	๑. อาณาจักรไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ๒. ประวัติและผลงานของ บุคคลสำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ ๓. ภูมิปัญญาไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	๑๕
รวม				๔๐

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา การป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการกระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่าน และการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา อันเป็นพระราชดำริด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙) ควบคู่กับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ยึดหลัก ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล คือวินัย สมถิ คือความตั้งใจ และ ปัญญา คือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐	๑๖
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - กิจกรรมนักเรียน	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ต้านทุจริต - ความเอื้ออาทร	๔
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความหมายบทบาทและสิทธิ - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อ (ต่อตนเองกับต่อผู้อื่น) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
		รวม	๔๐

โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐	๑๖
๒.	ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - กิจกรรมนักเรียน	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ต้านทุจริต - ความเอื้ออาทร	๔
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อชุมชนและสังคม - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อ (ต่อห้องเรียน) - คุณลักษณะของพลเมืองที่ดี - หน้าที่ของพลเมืองที่ดี	๑๐
		รวม	๔๐

โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๖
๒.	ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมส่งเสริมความถนัดและความสนใจ	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ต้านทุจริต - ความเอื้ออาทร	๔
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อชุมชน - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อ (ต่อโรงเรียน) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
รวม			๔๐

โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	๑๔
๒.	ความสะอาดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน (ภายใน รร.) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ / ความรู้ - ด้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อครอบครัว - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อ (ต่อชุมชน) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
รวม			๔๐

โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - ผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๔
๒.	ความสะอาดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน (ในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ / ความรู้ - ต่อต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ (ต่อสังคม) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
		รวม	๔๐

โครงสร้างรายวิชาการป้องกันการทุจริต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - ผลประโยชน์ทับซ้อน - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๔
๒.	ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน (ในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน สังคม) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การสร้างจิตสำนึกความพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ / ความรู้ - ต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อ (ต่อประเทศชาติ) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
		รวม	๔๐

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้อัตโนมัติ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีประสิทธิภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

๒. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็สื่อการเรียนรู้

๓. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

๔. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

๕. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษาควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

อัตราส่วนคะแนน

คะแนนระหว่างปีการศึกษา : สอบปลายปีการศึกษา = ๘๐ : ๒๐

รายการวัด	คะแนน
➤ ระหว่างภาค มีการวัดและประเมินผล ดังนี้	๘๐
๑. คะแนนระหว่างปีการศึกษา	๖๐
๑.๑ วัดโดยใช้แบบทดสอบ	
๑.๒ วัดทักษะ/กระบวนการ/สมรรถนะ (เลือกวัดตามแผนการจัดการเรียนรู้)	
๑.๒.๑ ภาระงานที่มอบหมาย	
- การทำใบงาน/แบบฝึกหัด/สมุดงาน	
- กิจกรรมโครงงาน	
- การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	
๑.๒.๒ เพิ่มประสบการณ์สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
๑.๒.๓ ทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	
๑.๓ วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเจตคติที่ดีต่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
๒. คะแนนสอบกลางปีการศึกษา	
วัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ	๒๐
➤ คะแนนสอบปลายปีการศึกษา	๒๐
มีวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ	
รวม	๑๐๐

ภาคผนวก

ภาคผนวก

๑. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๓. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๔. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๒๕๕๑ เรื่อง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๕. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ ที่ ๔๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้ง คณะวิทยากรโครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
๗. คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ ที่ ๔๖/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาตามโครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
๘. คำสั่งโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) ที่ ๓๑/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๘
๙. เครื่องมือการประเมินก่อนการใช้หลักสูตร แบบตรวจผลองค์ประกอบหลักสูตร แบบสรุปผลตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตร
๑๐. เครื่องมือการประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning ของผู้เรียนแกนกลางตามหลักสูตรการศึกษาพุทธศักราช ๒๕๕๑
๑๑. เครื่องมือประเมินหลังการใช้หลักสูตร แบบประเมินการหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ สพฐ. ๖๒๓๙ / ๒๕๖๐

เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นการ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สอดคล้องกับประเทศไทย ๔.๐ โลกในศตวรรษที่ ๒๑ และทัดเทียมกับนานาชาติ ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ ในประชาคมโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งนี้ แทนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เงื่อนไขและระยะเวลาการใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ให้เป็นไป ดังนี้

๑. ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔
๒. ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ ๔ และ ๕ และชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ ๒ ๔ และ ๕
๓. ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ให้ใช้ในทุกระดับชั้นเรียน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจในการยกเลิก เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ๓๐ /๒๕๖๑

เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อนุสนธิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๓๒๓๘/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยคำสั่งดังกล่าวให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจในการยกเลิก เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำมามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการหลักสูตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน จึงให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งนี้ สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ยังคงเดิม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการเปลี่ยนแปลงตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

รายการ	การเปลี่ยนแปลง
๑. คำ/ข้อความ	๑. คำ/ข้อความที่ยกเลิก/เปลี่ยนแปลง
๑.๑ ผู้เรียนที่ไม่เน้นวิทยาศาสตร์ และผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์	๑.๑ ยกเลิกการใช้
๑.๒ “มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด” สำหรับผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์	๑.๒ ใช้ “ผลการเรียนรู้” แทน โดยจัดอยู่ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม
๑.๓ “สาระการเรียนรู้แกนกลาง” สำหรับผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์	๑.๓ ใช้ “สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม” แทน โดยจัดอยู่ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๔ สาระ ได้แก่ สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น สาระที่ ๔ แคลคูลัส - ผู้เรียนที่ไม่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๑ - ๓ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน - ผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๑ - ๔ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน	๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ๒.๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๓ สาระ ได้แก่ สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น นำไปจัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๒.๒ ผลการเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้จัดรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่ ๑) ผลการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระที่ ๑-๓ ๒) ผลการเรียนรู้ในสาระแคลคูลัส
๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๘ สาระ ได้แก่ สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ สาระที่ ๔ ชีววิทยา สาระที่ ๕ เคมี สาระที่ ๖ ฟิสิกส์ สาระที่ ๗ โลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ สาระที่ ๘ เทคโนโลยี - ผู้เรียนที่ไม่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๑ - ๓ และสาระที่ ๘ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน - ผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๔ - ๗ และสาระที่ ๘ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน	๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ๓.๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๔ สาระ ได้แก่ สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ สาระที่ ๔ เทคโนโลยี (เปลี่ยนจากสาระที่ ๘ เป็นสาระที่ ๔) นำไปจัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๓.๒ ผลการเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้จัดรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่ สาระชีววิทยา สาระเคมี สาระฟิสิกส์ สาระโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ

ด่วนมาก

ที่ สธ ๑๔๖๑๐ / ๒๒๕๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนน ๑๐๓๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓ หน้า

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ขอประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สอดคล้องตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ยึดหลักการกระจายอำนาจ และความยืดหยุ่น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถบริหารจัดการเวลาเรียนตามบริบท ความพร้อมของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงขอส่งประกาศและแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแนบท้ายประกาศดังกล่าวมาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทุกเขตดำเนินการแจ้งให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดของท่านทราบและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๒, ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๕ - ๖

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่ง ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีคำสั่งที่ ๓๐ /๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

เพื่อให้สถานศึกษานำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไปสู่อการปฏิบัติในการจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีแนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา ตามที่แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
แนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ดังนี้

๑. การจัดรายวิชา

๑.๑ ระดับประถมศึกษา

๑) สถานศึกษาควรจัดรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กลุ่มละ ๑ รายวิชาต่อปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ จำนวน และพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต และสาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ และสาระที่ ๔ เทคโนโลยี ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

๒) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยจัดเป็นรายปี ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด และกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ได้ตามความเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชา ในแต่ละภาค/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ จำนวน และพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต และสาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ และสาระที่ ๔ เทคโนโลยี ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

๒) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน และเกณฑ์การจบ โดยจัดเป็นรายภาค ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด และกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

๑.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้ตามความเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชา โดยภายใน ๓ ปี ต้องครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ จำนวน และพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต และสาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ และสาระที่ ๔ เทคโนโลยี ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

๒) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน และเกณฑ์การจบ โดยจัดเป็นรายภาค ตามโครงสร้างเวลาเรียน ที่กำหนด และกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ สำหรับผู้เรียนที่มีศักยภาพด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทักษะที่จำเป็นในการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในวิชาชีพที่ต้องใช้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สถานศึกษาควรพิจารณานำผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และ วิทยาศาสตร์เพิ่มเติมไปจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม

๓) สถานศึกษาสามารถนำตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ โดยอาจจัดให้ตรงตามชั้นปีที่กำหนด หรือยืดหยุ่นระหว่างชั้นปี ซึ่งอาจจัดไม่ตรง ตามชั้นปีที่กำหนดได้ตามความเหมาะสมและตามศักยภาพของผู้เรียน

๒. การบริหารจัดการเวลาเรียน

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง การบริหาร จัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การจัดการเรียนการสอน

๓.๑ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เน้นการเชื่อมโยงความรู้ กับกระบวนการ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาที่หลากหลาย เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับระดับชั้น ตามบริบท ความต้องการ ความเหมาะสม ความพร้อมของ สถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน

๓.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคโนโลยี สถานศึกษาควรวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท ความต้องการ ความพร้อมของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน โดยอาจพิจารณา ดำเนินการจากแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้

๑) บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยนำ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๔ เทคโนโลยี กับสาระอื่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มาบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒) บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กับกลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๔ เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่มีความสอดคล้อง หรือเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๒ การออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ ๓ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มาบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบการตัดสินผลการเรียนได้ทั้งสองกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๓ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาสามารถพิจารณานำผลการเรียนรู้ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์ เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐานมาจัดการเรียนรู้ เพื่อต่อยอด หรือเสริมศักยภาพของผู้เรียน ได้ตามความเหมาะสมและศักยภาพของผู้เรียน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถบริหารจัดการเวลาเรียน และนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทจุดเน้นของสถานศึกษา และผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเรียนได้ตามที่สถานศึกษา กำหนด โดยให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐
เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. การบริหารจัดการเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ดำเนินการจัดโครงสร้างเวลาเรียนที่มีความยืดหยุ่น ดังนี้

๑.๑ ระดับประถมศึกษา

๑) จัดเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนพื้นฐานรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียน และผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๒) จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

๓) จัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๔) จัดเวลาเรียนรวมทั้งหมด ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของสถานศึกษา ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงศักยภาพและพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียนและเกณฑ์การจบหลักสูตร

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษา

๑) จัดเวลาเรียนพื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร

๒) จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร

๓) จัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๔) จัดเวลาเรียนรวมทั้งหมด ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของสถานศึกษา ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงศักยภาพและพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียนและเกณฑ์การจบหลักสูตร

๒. การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มีความปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อสันติสุขในสังคมไทย จึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกสังกัด ทุกระดับชั้นและทุกช่วงชั้น ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจัดการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ในสังคม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้ว ให้ดำเนินการส่งเสริมการสร้างความ เป็นพลเมืองดีของชาติตามความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา โดยพิจารณาทางเลือก ดังนี้

/๒.๑ เพิ่ม...

๒.๑ เพิ่ม “วิชาหน้าที่พลเมือง” ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือ

๒.๒ บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นทั้งรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือ

๒.๓ บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่น หรือ

๒.๔ บูรณาการการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรม/ โครงการ/ โครงการงาน
หรือวิธีชีวิตประจำวันในโรงเรียน

๓. การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้เพื่อก้าวทันโลก และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
จึงกำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทุกแห่ง จัดเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จำนวน
๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ได้ตามความพร้อม บริบทของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน
โดยพิจารณาทางเลือก ดังนี้

๑) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ

๒) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐานอย่างน้อย ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม
และหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๘๐ ชั่วโมงต่อปี รวมเวลาเรียนทั้งหมด จำนวน
๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
สถานศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามบริบท ความต้องการ ความเหมาะสม ความพร้อมของ
สถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน เน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยให้ความสำคัญกับการใช้
ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และ
ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ดังนี้

๑) การทบทวนคำศัพท์ก่อนเรียน

๒) การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและพัฒนาการเรียนรู้

๓) การใช้สื่อเสริมแอฟพลิเคชันและเทคโนโลยี ส่งเสริมการสอนและสร้างแรงจูงใจ

๔) การใช้หนังสือเรียน โดยเน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

๕) การสอนเสริมผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และจัดหาสื่อ/แหล่งเรียนรู้

เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน

คำสั่งโรงเรียนวัดชุมชนวัดโกฏี(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

ที่ ๑/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ตามที่ โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏี(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) เพื่อให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคมมีปัญหาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและมาตราที่ ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นางสาววีรี สิทธิชัยกานต์	ประธานกรรมการ
๒. ว่าที่ร้อยตรีปรัชญา ยิ้มสวัสดิ์	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวชนวรรณ เหมือนแย้ม	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยพิจารณาแก้ไขอุปสรรคในการดำเนินงาน

๒. คณะกรรมการดำเนินการ

๑.นางสาวชนวรรณ เหมือนแย้ม	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวกัญญ์ณภัช บุญขจร	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวจันทร์ทิพย์ โสภากุล	กรรมการ
๔. นางสาวยี่หว่า เมชบุตร	กรรมการ
๕. นางสาวณัฐวิภา อินทร์รอด	กรรมการ
๖. นางสาวเสาวณี เกตุญาติ	กรรมการ
๗. นางสาวไพลิน อินทรพานิชย์	กรรมการ
๘. นางสาวอินทรา สัมพันธ์	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ ๑. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษาและแนวทางการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ

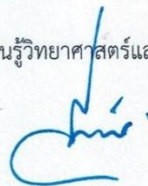
สถานศึกษาให้...

- ๒ -

- สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสภาพ เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร
 ๓. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ
 ๔. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 ๕. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้
 ๖. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้น และช่วงชั้น ระดับวิชา กลุ่มวิชา ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 ๗. ตรวจสอบทบทวน ประเมินมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา แล้ว ใช้ผลการประเมิน เพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาต่อไป
 ๘. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยเน้นผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับเหนือสถานศึกษา สาธารณชน และผู้เกี่ยวข้อง

๓. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

๑. นางสาวตรี สิทธิชัยกานต์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
๒. นางสาวไพลิน อินทรพานิชย์ การศึกษาพิเศษ
๓. นางสาววรรณวิภา บัจจชัย
๔. นางสาวสุภาวดี อ่อนสำลี
๕. นางสาวสิราณี ศรีมนตรี
๖. นางสาวเสาวณี เกตุญาติ หลักสูตรปฐมวัย
๗. นางสาวจิรพรรณ วนะมณีเทศ
๘. นางสาวจิราพร แก้วทอง
๙. นางสาวกรรณิกา เหลืองวิไล
๑๐. Mr.Jeric Cabanero Reyes
๑๑. นางสาวยี่หวา เมฆบุตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๑๒. นางสาวกนกวรรณ สว่างสุข
๑๓. นางสาวณัฐวิภา อินทร์รอด
๑๔. นางสาวจันทร์ทิพย์ โสภาคกุล กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๑๕. นายนิธินันท์ จิรธัมมธนิน
๑๖. นางสาวปานิสรา ธรรมนิยม
๑๗. นางสาวกมลชญา ม่วงรอด
๑๘. นางสาวนริศรา หรัยพิมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๙. นางสาวชนวรรณ เหมือนแย้ม
๒๐. นางสาวสมฤทัย แสงสุริยา

- ๒๑.นางสาวกมลรัตน์ ลาภผล
 ๒๒.นางศรีสุดา ประมวญรัฐกาล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 ๒๓.นางสาวกัญญ์ณภัช บุญขจร
 ๒๔.นางสาวชนิดา นีละวงค์
 ๒๕.Mrs.Jocelyn Calimbo Magarin
 ๒๖.Mr.Christian Mar Bonode Delinila
 ๒๗.นางสาวรนิษฐา เคสสระ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ๒๘.นางสาววันวิสาข์ สระแก้ว
 ๒๙.นางสาวอินทรา สมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 ๓๐.นางสาวสุจิตรา อาศน์วิเชียร
 ๓๑.นางสุขวสา แยมแสงทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
 ๓๒.นางพนิดา ผาสุขชี
 ๓๓.นางสาวพัชรภาภา ภิระบรรณ
 ๓๔.นายเฉลิมพงศ์ นัยยะพัฑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา
 ๓๕.นายอัครเดชสรณ์ เจนสาธิต
 ๓๖.นายเฉลิมพงศ์ นัยยะพัฑ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 ๓๗.นางสาวชนิดา นีละวงค์

- หน้าที่ ๑. จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของสถานศึกษา
 นี้เทศกำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัด
 กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้สอดคล้อง
 และเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ๒. ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

ขอให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 ต่อโรงเรียน และทางราชการสืบไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวตรี ลิทธิชัยกานต์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏี(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

เครื่องมือ การประเมินก่อนการใช้หลักสูตร

แบบตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คำชี้แจง แบบตรวจสอบฉบับนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินก่อนการใช้หลักสูตร

- 1) คณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับดังนี้
 - 1.1) ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามรายการที่กำหนด ผลการตรวจสอบตามความเป็นจริง
 - 1.2) บันทึกแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไข แต่ละรายการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป
 - 1.3) หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้บันทึกลงในข้อเสนอแนะอื่น ๆ
 - 1.4) สรุปผลการตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ลงในตารางแสดงผล
- 2) การให้ระดับคุณภาพ

คณะกรรมการ ฯ ให้ระดับคุณภาพตามที่ได้พิจารณาตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา ลงในช่องระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ครบถ้วน ถูกต้อง สอดคล้อง เหมาะสม ทุกรายการ
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	มีครบทุกรายการ แต่มีบางรายการควรปรับปรุงแก้ไข
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ไม่มี มีไม่ครบทุกรายการ ไม่สอดคล้อง ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติม

องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับความ เหมาะสม			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
1 ส่วนนำ				
1.1 ความนำ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรท้องถิ่น สพป.นนทบุรี เขต 1 จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน				
1.2 วิสัยทัศน์				
1.2.1 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างชัดเจน				
1.2.2 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรท้องถิ่น สพป.นนทบุรี เขต 1 (7 สาระ)				
1.2.3 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนครอบคลุมสภาพ				
ความต้องการของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น				
1.2.4 มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้				
1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน				
มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551				
1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์				
1.4.1 มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551				
1.4.2 มีความสอดคล้องกับเป้าหมายจุดเน้น กรอบหลักสูตรท้องถิ่น สพป.นนทบุรี เขต 1 (7 สาระ)				
1.4.3 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน				

2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 2.1 โครงสร้างเวลาเรียน				
2.1.1 มีการระบุเวลาเรียนของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติมจำแนกแต่ละชั้นปี ชัดเจน				
2.1.2 มีการระบุเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกแต่ละชั้นปีอย่างชัดเจน (กิจกรรมแนะแนว 40 ชั่วโมง กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ยุวกาชาด ลูกเสือ เนตรนารี จำนวน 40 ชั่วโมง และชุมนุม จำนวน 40 ชั่วโมง)				

องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
2.1.3 เวลาเรียนรวมรายวิชาพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ระดับประถมศึกษา 840 ชม/ปี , ระดับมัธยมศึกษา 880 ชม/ปี)				
2.2 โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี				
2.2.1 มีการระบุรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต (ระดับประถมศึกษา 840 ชั่วโมงต่อปี , ระดับมัธยมศึกษา 880 ชั่วโมงต่อปี)				
2.2.2 มีการระบุรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์ตามประกาศการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 กำหนด พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต				
2.2.3 มีการระบุรายวิชาเพิ่มเติมที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต				

<p>2.2.4 มีการบริหารจัดการเวลาหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ในทุกระดับชั้น ทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยมีการดำเนินการตามแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เปิดเป็นวิชาเพิ่มเติม 2) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ 3) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ 4) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) จัดในกิจกรรมเสริมหลักสูตร 6) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน 				
<p>2.2.5 การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 3 โดยมีการดำเนินการตามแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ดังนี้ 1) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p> <p>2) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม) รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์</p> <p>3) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร 80 ชั่วโมงต่อปี รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p>				

องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
2.2.6 มีการระบุกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งระบุเวลาเรียน				
2.2.7 มีรายวิชาพื้นฐานที่ระบุห้สวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาเรียน และหรือหน่วยกิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน				
2.2.8 มีรายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดเน้นของโรงเรียน				
2.2.9 มีรายวิชาเพิ่มเติมที่ระบุห้สวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาเรียน และหรือหน่วยกิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน				
3. คำอธิบายรายวิชา				
3.1 มีการระบุห้สวิชา ชื่อรายวิชา และชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน ตามคำสั่ง สพฐ. เรื่องการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 5 มกราคม 2561				
3.2 มีการระบุชั้นปีที่สอนและจำนวนเวลาเรียนและ/หรือหน่วยกิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน				
3.3 การเขียนคำอธิบายรายวิชา เขียนเป็นความเรียงโดยระบุงค์ความรู้ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะหรือเจตคติที่ต้องการ				
3.4 มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ครอบคลุมตัวชี้วัด (ตัวชี้วัดปลายทาง ระหว่างทาง) สาระการเรียนรู้แกนกลาง				
3.5 มีการระบุห้สตัวชี้วัด ในรายวิชาพื้นฐาน และระบุตัวชี้วัดปลายทางที่สอดคล้องการตัดสินผลการเรียน				
3.6 มีการระบุผลการเรียนรู้ ในรายวิชาเพิ่มเติม				

3.7 มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามกรอบของสาระท้องถิ่น 7 สาระของสพ.น.นท.บุรี เขต 1 สอดแทรกอยู่ในคำอธิบายรายวิชา พื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม				
4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4.1 จัดกิจกรรมและเวลาทั้ง 3 กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551				
4.2 มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน				
4.3 มีแนวทางการประเมินกิจกรรมที่ชัดเจน				

องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
	3	2	1	
5. เกณฑ์การจบการศึกษา				
5.1 มีการระบุเวลาเรียน/หน่วยกิต รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับ โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน				
5.2 มีการระบุ ปรับปรุงระเบียบวัดผลประเมินผลตามที่สพฐ.กำหนดใน แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัด ปลายทางและเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน				
5.3 มีการระบุเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนไว้ อย่างชัดเจน (4 ระดับ ไม่ผ่าน ผ่าน ดี และดีเยี่ยม)				
5.4 มีการระบุเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างชัดเจน				

(4 ระดับ ไม่ผ่าน ผ่าน ดี และดีเยี่ยม)				
5.5 มีการระบุเกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ไว้อย่างชัดเจน (4 ระดับ ปรับปรุง พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ดี และดีเยี่ยม)				
5.6 มีการระบุเกณฑ์การผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน (ผ่าน ไม่ผ่าน)				
5.7 มีการระบุเกณฑ์การผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน (ผ่าน ไม่ผ่าน)				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบสรุปผลตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
ตอนที่ 1 ตารางแสดง สรุปผลการตรวจสอบ องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับ คุณภาพ	การแปล ความหมาย
1 ส่วนนำ 1.1 ความนำ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรท้องถิ่น สพป.นนทบุรี เขต 1 จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน		
1.2 วิสัยทัศน์ 1.2.1 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างชัดเจน 1.2.2 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรท้องถิ่น สพป.นนทบุรี เขต 1 (7 สาระ) 1.2.3 แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนครอบคลุมสภาพความต้องการของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น 1.2.4 มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้		
1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1.4.1 มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 1.4.2 มีความสอดคล้องกับเป้าหมายจุดเน้น กรอบหลักสูตรท้องถิ่น สพป.นนทบุรี เขต 1 (7 สาระ) 1.4.3 สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน		
รวมเฉลี่ย		
2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 2.1 โครงสร้างเวลาเรียน		

2.1.1 มีการระบุเวลาเรียนของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติมจำแนกแต่ละชั้นปี ชัดเจน		
2.1.2 มีการระบุเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกแต่ละชั้นปีอย่างชัดเจน (กิจกรรมแนะแนว 40 ชม. กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ยุวกาชาด ลูกเสือ เนตรนารี จำนวน 40 ชม.และชุมนุม จำนวน 30 ชม.)		
2.1.3 เวลาเรียนรวมรายวิชาพื้นฐานของหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ระดับประถมศึกษา 840 ชั่วโมงต่อปี , ระดับมัธยมศึกษา 880 ชั่วโมงต่อปี)		

ตอนที่ 1 ตารางแสดง สรุปผลการตรวจสอบ องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับคุณภาพ	การแปลความหมาย
<p>2.2 โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี</p> <p>2.2.1 มีการระบุรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต (ระดับประถมศึกษา 840 ชั่วโมงต่อปี ,ระดับมัธยมศึกษา 880 ชั่วโมงต่อปี)</p> <p>2.2.2 มีการระบุรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์ตามประกาศการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 กำหนด พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต</p> <p>2.2.3 มีการระบุรายวิชาเพิ่มเติมที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต</p> <p>2.2.4 มีการบริหารจัดการเวลาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ในทุกระดับชั้นทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยมีการดำเนินการตามแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ดังนี้</p> <p>1) เปิดเป็นวิชาเพิ่มเติม 2) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ</p> <p>3) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ 4) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>5) จัดในกิจกรรมเสริมหลักสูตร 6) บูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม) รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p>		

<p>2.2.5 การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 3 โดยมีการดำเนินการตามแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ดังนี้ 1) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p> <p>2) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม) รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p> <p>3) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน 120 ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร 80 ชั่วโมงต่อปี รวมเวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p> <p>2.2.6 มีการระบุกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งระบุเวลาเรียน</p> <p>2.2.7 มีรายวิชาพื้นฐานที่ระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาเรียน และหรือหน่วยกิต ให้อย่างถูกต้องชัดเจน</p> <p>2.2.8 มีรายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดเน้นของโรงเรียน</p> <p>2.2.9 มีรายวิชาเพิ่มเติมที่ระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาเรียน และหรือหน่วยกิต ให้อย่างถูกต้องชัดเจน</p>		
รวมเฉลี่ย		

ตอนที่ 1 ตารางแสดง สรุปผลการตรวจสอบ องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับคุณภาพ	การแปลความหมาย
<p>3. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>3.1 มีการระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา และชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน ตามคำสั่ง สพฐ. เรื่องการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 5 มกราคม 2561</p>		

3.2 มีการระบุชั้นปีที่สอนและจำนวนเวลาเรียนและ/หรือหน่วยกิตไว้อย่างถูกต้องชัดเจน		
3.3 การเขียนคำอธิบายรายวิชา เขียนเป็นความเรียงโดยระบุงค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะหรือเจตคติที่ต้องการ		
3.4 มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐานครอบคลุมตัวชี้วัด (ตัวชี้วัดปลายทาง ระหว่างทาง) สาระการเรียนรู้แกนกลาง		
3.5 มีการระบุรหัสตัวชี้วัด ในรายวิชาพื้นฐาน และระบุตัวชี้วัดปลายทางที่สอดคล้องการตัดสินผล การเรียน		
3.6 มีการระบุผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม		
3.7 มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามกรอบของสาระท้องถิ่น 7 สาระของ สพป.นนทบุรี เขต 1 2 สอดแทรกอยู่ในคำอธิบายรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม		
รวมเฉลี่ย		
4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
4.1 จัดกิจกรรมและเวลาทั้ง 3 กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
4.2 มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน		
4.3 มีแนวทางการประเมินกิจกรรมที่ชัดเจน		
รวมเฉลี่ย		

ตอนที่ 1 ตารางแสดง สรุปผลการตรวจสอบ องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับ คุณภาพ	การแปล ความหมาย
5. เกณฑ์การจบการศึกษา		
5.1 มีการระบุเวลาเรียน/หน่วยกิต รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร ของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน		
5.2 มีการระบุ ปรับปรุงระเบียบวัดผลประเมินผลตามที่สพฐ.กำหนดในแนวทางการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทางและเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน		
5.3 มีการระบุเกณฑ์การประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียนไว้ อย่างชัดเจน (4 ระดับ ไม่ ผ่าน ผ่าน ดี และดีเยี่ยม)		
5.4 มีการระบุเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างชัดเจน (4 ระดับ ไม่ผ่าน ผ่าน ดี และดีเยี่ยม)		
5.5 มีการระบุเกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ไว้อย่างชัดเจน (4 ระดับ ปรับปรุง พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ดี และดีเยี่ยม)		
5.6 มีการระบุเกณฑ์การผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน (ผ่าน ไม่ผ่าน)		
5.7 มีการระบุเกณฑ์การผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน (ผ่าน ไม่ผ่าน)		
รวมเฉลี่ย		
รวมเฉลี่ย		

ตอนที่ 2 สรุปผลการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรโรงเรียน จุดเด่น จุดที่ต้องเพิ่มเติมและพัฒนา
จุดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จุดที่ต้องเพิ่มเติม / พัฒนา

1 . ส่วนนำ

1.1 ความนำ

.....
.....

1.2 วิสัยทัศน์

.....
.....

1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

.....
.....

3. คำอธิบายรายวิชา

.....
.....

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....
.....

5. เกณฑ์การจบการศึกษา

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรองข้อมูล

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

เครื่องมือ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

แบบประเมินประเมินการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พุนราชูร์บำรุง)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คำชี้แจง แบบตรวจสอบฉบับนี้ใช้เป็นเครื่องเครื่องมือในการประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร

- 1) คณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการประเมินการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ตามลำดับดังนี้

1.1 ตรวจสอบประเมิน

1.1.1 องค์กรประกอบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ตามรายการที่กำหนด ผลการตรวจสอบตามความเป็นจริง

1.1.2 การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ตามรายการที่กำหนด ผลการตรวจสอบตามความเป็นจริง

1.2 บันทึกแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไข แต่ละรายการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

1.2 หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้บันทึกลงในข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.3 สรุปผลการตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ลงในตารางแสดงผล

- 2) การให้ระดับคุณภาพ

คณะกรรมการ ฯ ให้ระดับคุณภาพตามที่ได้พิจารณาประเมิน ลงในช่องระดับคุณภาพตาม

ระดับคุณภาพ

เกณฑ์

ดีมาก

มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ดี

มีคะแนนร้อยละ 70 - 79

พอใช้/ผ่าน

มีคะแนนร้อยละ 60 - 69

ปรับปรุง

มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/แก้ไข
		3	2	1	
1	แผนการจัดการเรียน/ มืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ตามแบบที่กำหนด (มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ การเรียนรู้ (K P A) สำคัญ สำคัญ สำคัญ การเรียนรู้ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการ วัดและประเมินผล เครื่องมือการวัดและประเมินผล เกณฑ์ การวัดและประเมินผล)				
2	การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้				
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้				
4	สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเรียนรู้ (K P A)				
5	การวัดผล ประเมินผลใช้วิธีการวัดประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะ สำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551				
6	เครื่องมือที่ใช้วัดผล ประเมินผลเหมาะสม มีระบุไว้ อย่างชัดเจนครอบคลุม (K P A) และสมรรถนะสำคัญ				
7	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะ สำคัญ				
8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ใช้กระบวนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ครบถ้วนทุกขั้นตอน หรือเทคนิคการสอนที่ระบุไว้ในแผนการ จัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				

9	ระบุงการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
10	มีหลักฐานการเรียนรู้ สื่อประกอบ เช่น ใบกิจกรรม ใบความรู้ เครื่องมือวัด ฯ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ครบถ้วน				
รวม					

**ระดับคุณภาพการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active Learning
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551**

ข้อที่	รายการ	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
		3	2	1
1	แผนการจัดการเรียน/มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ตามแบบที่กำหนด (มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ปลายทาง จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) สำคัญ สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือการวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมินผล)	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีครบถ้วน ตามองค์ประกอบสำคัญ	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ตามองค์ประกอบสำคัญ	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้/ไม่ถูกต้องตามองค์ประกอบสำคัญ
2	การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	เขียนสาระสำคัญถูกต้องชัดเจน และครอบคลุม	เขียนสาระสำคัญถูกต้องแต่ไม่ครอบคลุม	เขียนสาระสำคัญไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้	พฤติกรรมที่ระบุในจุดประสงค์การเรียนรู้(K P A) มีความชัดเจนสามารถวัดได้	ไม่มีความชัดเจนของพฤติกรรมที่ระบุ ในจุดประสงค์ การเรียนรู้ (K P A) และไม่สามารถวัดได้	ไม่ได้ระบุพฤติกรรมในจุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A)
4	สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A)	ระบุสาระการเรียนรู้ครบถ้วน และสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	ระบุสาระการเรียนรู้ไม่ครบถ้วน	ระบุสาระการเรียนรู้ไม่ครบถ้วนและไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้

5	การวัดผล ประเมินผล ใช้วิธีการวัดประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551	วิธีการวัดผล ประเมินผลชัดเจนทุกพฤติกรรมที่ ต้องการวัด และสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) และ สมรรถนะสำคัญ	วิธีการวัดผล ประเมินผลชัดเจนแต่ไม่ครบทุก พฤติกรรมที่ต้องการวัด และ สมรรถนะสำคัญ	วิธีการวัดผล ประเมินผลไม่ ชัดเจน และไม่ครบ ทุกพฤติกรรมที่ ต้องการวัด
---	--	---	--	--

ระดับคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ Active Learning ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

ข้อที่	รายการ	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
		3	2	1
6	เครื่องมือที่ใช้วัดผล ประเมินผลเหมาะสม มีระบุไว้อย่างชัดเจน ครอบคลุม (K P A) และสมรรถนะสำคัญ	เครื่องมือสำหรับการวัดผล ประเมินผลมีความชัดเจน ครอบคลุม (K P A) และสมรรถนะสำคัญ	ระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผล ประเมินผล แต่ไม่ชัดเจน ไม่สามารถวัดได้	ไม่ได้ระบุเครื่องมือ สำหรับการวัดผล ประเมินผล
7	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้อย่างชัดเจนครอบคลุม จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะสำคัญ	เกณฑ์การประเมินผลมีความชัดเจน ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะสำคัญ	ระบุเกณฑ์ การ ประเมินผล แต่ไม่ชัดเจน	ไม่ได้ระบุเกณฑ์ การประเมินผล
8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญครบถ้วนทุกขั้นตอน หรือเทคนิคการสอนที่ระบุไว้ใน แผนการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอน ตามที่ระบุในแผน การจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดประสงค์ การ เรียนรู้	จัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม แต่ไม่ครบทุกขั้นตอน ตามที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้ ไม่มีความเหมาะสม และไม่ครบทุก ขั้นตอนตามที่ระบุ ในแผนการจัดการ เรียนรู้
9	ระบุการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการ เรียนรู้	ระบุการใช้สื่อ/แหล่ง เรียนรู้ สัมพันธ์ สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	ระบุการใช้สื่อ/แหล่ง เรียนรู้แต่ไม่สัมพันธ์ สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	ไม่ได้ระบุการใช้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้
10	มีหลักฐานการเรียนรู้ สื่อประกอบ เช่น ใบกิจกรรม ใบความรู้ เครื่องมือวัด ฯ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ครบถ้วน	มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้	มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรมใบความรู้	ไม่มีหลักฐาน เช่น สื่อ ใบกิจกรรม

		เครื่องมือวัด ฯ แผนการ จัดการเรียนรู้ครบถ้วน	ที่ปรากฏใน เครื่องมือวัด ฯ ที่ปรากฏในแผน การจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ครบถ้วน	ใบความรู้ เครื่องมือวัด ฯ ที่ปรากฏใน แผนการจัดการเรียนรู้
--	--	--	---	--

แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช

2551

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง/ แก้ไข
		3	2	1	
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน				
2	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้				
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง				
4	การใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning				
5	การเลือกจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้				
6	การใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน				
7	การเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง				
8	การวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ				
9	การสรุปและสะท้อนผลผลการเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม				
10	นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้				
11	นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเอง/เพื่อน				
12	การจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้				
13	การใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้				
รวม					

เกณฑ์การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

ที่	รายการประเมิน	ค่าน้ำหนัก	คะแนน จากระดับ คุณภาพ	คะแนน รวม
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ 5 ประการของนักเรียน	2.5	3	7.5
2	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	2.5	3	7.5
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง	2.5	3	7.5
4	การใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การเรียนรู้ Active Learning	2.5	3	7.5
5	การเลือกจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัด การเรียนรู้และสมรรถนะสำคัญ	2.5	3	7.5
6	การใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	2.5	3	7.5
7	การเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง	2	3	6
8	การวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะสำคัญ	2	3	6
9	การสรุปและสะท้อนผลผลการเรียนรู้ต่อนักเรียนภายใน ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	1	3	3
10	นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	1	3	3
11	นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผล งานชิ้นงานของตนเอง/เพื่อน	1	3	3
12	การจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	1	2	2
13	การใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนตามเวลาที่กำหนดในแผน การจัดการเรียนรู้	1	2	2
รวม				70

**ระดับคุณภาพการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning
ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551**

ที่	รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
		3	2	1
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ 5 ประการของนักเรียน	มีการใช้สื่อ เทคนิค วิธีการที่ส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ เหมาะสม ชัดเจน ครบถ้วนในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	มีการใช้สื่อ เทคนิค วิธีการที่ส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ เหมาะสม ชัดเจน แต่ไม่ครบถ้วนในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	ไม่มีการใช้สื่อ เทคนิค วิธีการที่ส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ 5 ประการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนทุกขั้นตอนการสอน	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ไม่ครบถ้วนทุกขั้นตอนการสอน	ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง	ผู้เรียนทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริง ครบถ้วนทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง แต่ไม่ครบถ้วนตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้เรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง
4	การใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning	มีการใช้/ระบุรูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning ที่ชัดเจน หลากหลาย ครบถ้วนทุกขั้นตอนการสอน และมีความเหมาะสม สอดคล้องตามตัวชี้วัด	มีการใช้/ระบุรูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning ตามขั้นตอนการสอน และมีความเหมาะสม แต่ไม่สอดคล้องตามตัวชี้วัด	ไม่มีการใช้/ระบุรูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning

**ระดับคุณภาพการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning
ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551**

ที่	รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
		3	2	1
5	การเลือกจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้(K P A) และสมรรถนะสำคัญทุกข้อที่กำหนด	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะสำคัญ แต่ไม่ทุกข้อที่กำหนด	กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ (K P A) และสมรรถนะสำคัญที่กำหนด
6	การใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	มีการใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมครบทุกขั้นตอนการสอนและตัวชี้วัด	มีการใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมแต่ไม่ครบทุกขั้นตอนการสอนการสอนและตัวชี้วัด	ไม่มีการใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ
7	การเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง	มีการเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนทุกขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	มีการเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบางขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ไม่มีการเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
8	การวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง,ปลายทาง ผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะสำคัญ	มีวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง,ปลายทาง ผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะสำคัญ	มีวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง ,ปลายทาง ผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะสำคัญ แต่ไม่ครบถ้วนด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ	ไม่มีวัดผลประเมินผลตามตัวชี้วัดระหว่างทาง ,ปลายทาง ผล การเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะสำคัญ

ระดับคุณภาพการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญ
ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

ที่	รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
		3	2	1
9	การสรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	สรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้ครบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	สรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้ไม่ครบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม	ไม่มีสรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม
10	นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	นักเรียนทุกคนสร้าง/มีชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	นักเรียนส่วนใหญ่สร้าง/ มีชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	นักเรียนบางคนสร้าง/มีชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้
11	นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเอง/เพื่อน	นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเองและเพื่อน	นักเรียนบางส่วนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเองและเพื่อน	นักเรียนไม่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเอง
12	การจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้		มีการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน ทุกขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	มีการจัดการเรียนรู้แต่ไม่ครบถ้วน ทุกขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
13	การใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้		มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนครบถ้วน ตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้	มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนครบถ้วน แต่ ไม่ครบถ้วนตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้

แบบสรุปผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning
 ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
 ตอนที่ 1 ตารางแสดง ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning ตามหลักสูตร
 แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	คะแนน	การแปล ความหมาย
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน		
2. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้		
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง		
4. การใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning		
5. การเลือกจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้		
6. การใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน		
7. การเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง		
8. การวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ		
9. การสรุปและสะท้อนผลผลการเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม		
10. นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้		
11. นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเอง/เพื่อน		
12. การจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้		
13. การใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้		
รวมคะแนน		

แบบสรุปผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning
 ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
 ตอนที่ 1 ตารางแสดง ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning ตามหลักสูตร
 แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายการ	ระดับ คุณภาพ	การแปล ความหมาย
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน		
2. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้		
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง		
4. การใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning		
5. การเลือกจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้		
6. การใช้สื่อ นวัตกรรมหรือแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน		
7. การเสริมแรง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง		
8. การวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะ		
9. การสรุปและสะท้อนผลผลการเรียนรู้ต่อนักเรียนภายในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม		
10. นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงาน ภาระงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้		
11. นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการประเมินผลงานชิ้นงานของตนเอง/เพื่อน		
12. การจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้		
13. การใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้		
รวม		

การประเมินหลังการใช้หลักสูตร

แบบประเมินการหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551

แบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คำชี้แจง แบบตรวจสอบฉบับนี้ใช้เป็นเครื่องเครื่องมือในการประเมินหลังการใช้หลักสูตร

1) คณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้อง
ดำเนินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาหลังใช้หลักสูตร

ตามลำดับดังนี้

- 1.1.1 รูปแบบการประเมินตามรูปแบบของ Stufflebeam (CIPP Model)
- 1.1.2 องค์ประกอบการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product)
- 1.1.3 บันทึกแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไข แต่ละรายการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป
- 1.1.4 หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้บันทึกลงในข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- 1.1.5 สรุปผลการตรวจสอบภาพรวมองค์ประกอบการประเมิน ลงในตารางแสดงผล

แบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช 2567
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ใช้ตอบคำถามเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตีฟเฟิลบีม แบบ CIPP Model โดยประเมิน 4 ด้าน คือ 1) ประเมินบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation) 2) ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) 3) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินความสอดคล้องกับสภาพสถานศึกษาและสภาวะปัจจุบันด้าน วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)
2. เพื่อประเมินความพอเพียงของปัจจัยนำเข้าเพื่อนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. เพื่อประเมินสภาพปัญหาในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร
4. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจ ความสำเร็จในผลการเรียนรู้ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร
5. เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลอันจะนำมาซึ่งการจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ขอความกรุณาท่านผู้ตอบแบบประเมินให้ตรงตามความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อและเสนอแนะเพิ่มเติมในบางกรณีด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านบริบทของหลักสูตร (Context)						
1. วิสัยทัศน์/พันธกิจของหลักสูตร						
1	ระบุคุณภาพผู้เรียนที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างชัดเจน					
2	ระบุคุณภาพผู้เรียนอันพึงประสงค์ครอบคลุมสภาพความต้องการของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น					
3	ภารกิจที่กำหนดมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้					
4	ภารกิจสะท้อนความคิดและการปฏิบัติของสถานศึกษาและชุมชน					
5	ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจ					
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
6	มีความสอดคล้องครอบคลุมวิสัยทัศน์/พันธกิจ					
7	มีความสอดคล้องครอบคลุมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
8	มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
9	เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันถึงประสงค์อย่างชัดเจน					
10	มีความสอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น					
11	มีความเหมาะสมกับยุคสมัย					
12	มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
คุณลักษณะอันพึงประสงค์						
13	มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
14	มีความสอดคล้องกับเป้าหมายจุดเน้นกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น					
15	มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน					
16	มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน					

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร						
โครงสร้างเวลาเรียน						
17	มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา					
18	มีความสอดคล้องกับโครงการสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
19	มีการระบุเวลาเรียนของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม จำแนกแต่ละชั้นปีชัดเจน					
20	มีการระบุเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกแต่ละชั้นปีชัดเจน					
21	เวลาเรียนรวมของหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี						
22	มีการระบุรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหน่วยกิต					
23	มีการระบุรายวิชาเพิ่มเติมที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งระบุเวลาเรียนและหน่วยกิต					
24	มีการระบุกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งระบุเวลา					
25	มีรายวิชาพื้นฐานที่ระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาเรียน และหรือหน่วยกิตไว้อย่างถูกต้องชัดเจน					
26	มีรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมเพิ่มเติมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และจุดเน้นของโรงเรียน					
เกณฑ์การวัดผลประเมินผล						
27	ระบุเวลาเรียน/หน่วยกิต รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน					
28	ระบุเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนไว้อย่างชัดเจน					
29	ระบุเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างชัดเจน					
30	ระบุเกณฑ์การสมรรถนะสำคัญไว้อย่างชัดเจน					
31	ระบุเกณฑ์การประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน					

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)						
ด้านผู้บริหาร						
31	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ให้ตรงกันโดยกำหนดวิสัยทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยเน้นประโยชน์และความรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ					
32	ผู้บริหารได้สนับสนุนงบประมาณอำนวยความสะดวกในการเตรียมการและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
33	ผู้บริหารเปิดโอกาสและประสานงานให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
34	ผู้บริหารดำเนินการตรวจเยี่ยมการเรียนการสอนเพื่อประเมินและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
35	ผู้บริหารเปิดโอกาสและประสานงานให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้					
36	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการนำประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
ด้านครูผู้สอน						
37	ครูผู้สอนศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา มีการวางแผน เตรียมการสอนอย่างต่อเนื่อง					
38	ครูผู้สอนนำความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษาไปบูรณาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตร					
39	ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
40	ครูดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา					
41	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ เน้นคิด ปฏิบัติจริง และส่งเสริมคุณธรรม					

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านครูผู้สอน						
42	ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์					
43	ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการวัดผลประเมินผล					
44	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด					
45	ครูผู้สอนนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ การวัดผลประเมินผล ไปปรับปรุงการเรียนการสอน					
ด้านนักเรียน						
46	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา					
47	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น มีความกระตือรือร้น ส่งงานตามเวลา					
48	นักเรียนมีทักษะสมรรถนะสำคัญจำเป็นตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด					
49	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
50	นักเรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และมีวิจรณ์ญาณ					
51	นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต					
ด้านสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์						
52	มีการกำหนดแนวทางการบริการสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย					
53	มีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้โดยอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการแสวงหาความรู้					
54	มีการส่งเสริมให้มีและใช้ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ โรงฝึกงาน ฯลฯ					
55	มีเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือครู					
56	มีสื่อ อุปกรณ์ เอกสารประกอบการเรียนการสอนเพียงพอ					
57	มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม					

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านอาคารสถานที่/สภาพแวดล้อม						
58	มีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
59	มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเพียงพอ					
ด้านกระบวนการ (Process)						
ด้านกระบวนการบริหาร						
60	มีแผนการพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจน					
61	บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหลักสูตร					
62	มีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตร					
63	มีการกำหนด โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการและด้านอื่นๆโดยภาพรวมและต่อเนื่อง					
64	การจัดครูผู้สอนตามวุฒิและประสบการณ์					
65	มีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบและเหมาะสม					
66	จัดให้มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
67	จัดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
68	มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่าง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้					
69	มีกรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติจริง					
70	มีแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้กระบวนการคิด กระบวนการวิจัย และโครงงานเพื่อการเรียนรู้					
71	มีแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม					
72	มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
73	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร					
74	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร					
75	มีการใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน					

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านการวัดและประเมินผล						
76	มีการกำหนดเกณฑ์และวิธีการและเมินแก่ผู้เรียน					
77	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
78	ประเมินผลนักเรียนตามความรู้และความสามารถของแต่ละบุคคล					
79	การวัดประเมินผลสอดคล้องหลักสูตร					
80	มีการประเมินอย่างเป็นลำดับขั้นตอนตามหลักสูตร					
ด้านผลผลิต (Product)						
81	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา					
82	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้มากขึ้น เช่น มีความกระตือรือร้น ส่งงานตามเวลา					
83	นักเรียนมีทักษะ สมรรถนะจำเป็นตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด					
84	นักเรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และมีวิจารณ์ญาณ					
85	นักเรียนมีทักษะและกระบวนการ ทักษะการคิด เขียนสื่อความและทักษะการดำรงชีวิต					
86	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ผ่านตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของโรงเรียน					
87	นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต					

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้
ตามหลักสูตรโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช2567
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่กำหนดให้ตามความเป็นจริงและกรอกข้อความ
ในช่องว่างเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมินสมบูรณ์

1. สถานภาพ
() นักเรียนระดับชั้น.....
2. เพศ
() ชาย
() หญิง

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้
ตามหลักสูตรโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช 2567
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1**

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างละเอียดรอบคอบ แล้วพิจารณาตัดสินใจว่าข้อความแต่ละข้อ
เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียน..... พุทธศักราช..... ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน 2551 ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด แล้วกรอกเครื่องหมาย / ในช่องระดับความ
เหมาะสมของแต่ละข้อที่ตรงตามสภาพและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดตามองค์ประกอบและข้อบ่งชี้
คุณภาพ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการจัดกระทำและผลงานมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการจัดกระทำและผลงานมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการจัดกระทำและผลงานมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการจัดกระทำและผลงานมีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการจัดกระทำและผลงานมีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบและข้อบ่งชี้คุณภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต						
คุณภาพของนักเรียนที่ได้จากการจัดการการเรียนรู้ตามหลักสูตรโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่ขุนราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551						
1	ครูผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้					
2	ครูใช้วิธีสอน/เทคนิคการสอน หลากหลายเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และความสามารถ ความถนัดของนักเรียน แต่ละสถานการณ์และเชื่อมโยงแต่ละกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและกลมกลืน					
3	ครูผู้สอนสร้างความสัมพันธ์/บรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
4	แบบฝึกหัดหรืองานที่ครูให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของนักเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5	ครูผู้สอนฝึกให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความกตัญญูกตเวที ซื่อสัตย์ ประหยัด และเสียสละ					
6	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
7	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมิน					
8	ครูใช้คำถาม/จัดกิจกรรม ที่ท้าทายความสามารถและกระตุ้นให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ ตลอดจนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
9	ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยี จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
10	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด					
11	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการกำหนดเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด					